

Sygn. akt VII AGa 1614/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Magdalena Sajur - Kordula

Sędziowie: SA Maciej Dobrzyński (spr.)

SO del. Tomasz Szczurowski

Protokolant: Kacper Kowalewski

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. K., W. R., J. S., D. G. i R. G.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 18 września 2017 r., sygn. akt XVI GC 807/15

I. prostuje punkt 1 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że słowa „Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników” zastępuje słowami „Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników”,

II. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie drugim częściowo w ten sposób, że stwierdza nieważność uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 roku podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. także w zakresie zmiany § 25 umowy spółki,

b) w punkcie piątym w ten sposób, że znosi pomiędzy stronami koszty procesu,

III. oddala apelację powodów w pozostałym zakresie,

IV. oddala apelację pozwanego w całości,

V. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania w postępowaniu apelacyjnym.

VII AGa 1614/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 sierpnia 2006 r. powodowie W. R., J. S., T. G. oraz W. K. wnieśli o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w sprawie

zmian umowy spółki podjętej w dniu 14 lipca 2006 r., a w przypadku nieuwzględnienia powództwa w tym zakresie, o uchylenie powyższej uchwały. Nadto, powodowie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 maja 2007 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zawiesił postępowanie w stosunku do T. G. na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z uzyskaniem informacji, że powód zmarł w dniu 4 lipca 2008 r.

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie zmiany § 2, § 5, § 8, § 10, § 12, § 13, § 18, § 19, § 21, § 23, § 24 i § 25 umowy spółki oraz zasądził od pozwanego na rzecz W. R., J. S. i W. K. kwotę 2 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na skutek apelacji strony pozwanej, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 14 maja 2012 r., w sprawie o sygn. akt I ACa 559/09, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, gdyż nie poczynił żadnych ustaleń w zakresie tego jaki wpływ na treść uchwały miały uchybienia dotyczące niedopuszczenia do głosowania A. K. i J. S., a także nie dokonał analizy treści zaskarżonych uchwał pod kątem sprzeczności z ustawą.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 22 października 2013 r. stwierdził nieważność uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie zmiany § 2, § 5, § 8, § 10, § 12, § 13, § 18, § 19, § 21, § 23, § 24 i § 25 umowy spółki oraz zasądził od pozwanego na rzecz W. R., J. S. i W. K. kwotę 2 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za I instancję oraz kwotę 2 270 zł za II instancję.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 524/14, Sąd Apelacyjny w Warszawie - po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez stronę pozwaną - uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu w Warszawie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd I instancji nie zastosował się do wytycznych Sądu Apelacyjnego, a tym samym ponownie nie rozpoznał istoty sprawy. Sąd II instancji wskazał na konieczność dokonania szczegółowej analizy treści zaskarżonej uchwały, a następnie rozważenia, czy przy jej podejmowaniu dochowano wymagań o charakterze proceduralnym, a jeżeli nie, to czy uchybienia miały wpływ na treść uchwały. Następnie zalecił dokonanie oceny, czy przedmiotowa uchwała nie narusza przepisów ustawowych o charakterze materialnoprawnym. Jeżeli brak będzie podstaw do stwierdzenia nieważności uchwały, należy dokonać oceny roszczenia o uchylenie uchwały.

W dniu 13 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie podjął postępowanie zawieszony wobec T. G. z udziałem po stronie powodowej jego następców prawnych - D. G. i R. G..

Wyrokiem z dnia 18 września 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. podjętej przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w zakresie zmiany §§ 8, 10, 12, 18 umowy spółki (pkt 1), oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały w pozostałym zakresie (pkt 2), oddalił powództwo T. G. o stwierdzenie nieważności ewentualnie o uchylenie zaskarżonej uchwały w zakresie zmiany §§ 2, 5, 13, 21, 23 umowy spółki (pkt 3), oddalił powództwo o uchylenie uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. podjętej przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w zakresie zmiany §§ 2, 5, 13, 19, 21, 23, 24, 25 umowy spółki (pkt 4) oraz ustalił, że strony postępowania ponoszą koszty postępowania zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów i przyjął, że powodowie ponoszą koszty w 2/3 a pozwany w 1/3, pozostawiając stosunkowe rozdzielenie kosztów referendarzowi sądowemu (pkt 5).

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych oraz rozważaniach prawnych:

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. (dalej jako (...)) zawiązana została jako spółka pracownicza. Do Krajowego Rejestru Sądowego została wpisana 29 sierpnia 2002 r. pod nr (...). Wcześniej funkcjonowała jako sp. z o.o. wpisana do (...). W dniu 13 listopada 1997 r. umowa spółki została zmieniona.

W dniu 5 kwietnia 2002 r. odbyło się Zgromadzenie Wspólników spółki (...), na którym podjęto uchwałę nr 1 w przedmiocie obniżenia istniejącego kapitału zakładowego spółki w kwocie 115 000 zł poprzez umorzenie dotychczasowych udziałów w ilości 1 150 sztuk o wartości nominalnej 100 zł za każdy udział, z jednoczesnym jego podwyższeniem do pierwotnej wysokości (tj. 115 000 zł) i utworzeniem nowych udziałów w ilości 230 o wartości nominalnej 500 zł. Postanowiono także, że podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 11 500 000 zł w terminie do 31 marca 2012 r. nie stanowi zmiany umowy spółki. Według aktu notarialnego z 5 kwietnia 2002 r. udziały w kapitale zakładowym spółki objęli: 1/ S. B. - 32 udziały; 2/ M. B. - 7 udziałów; 3/ K. C. - 1 udział; 4/ Z. C. - 21 udziałów; 5/ A. G. - 1 udział; 6/ T. G. - 4 udziały; 7/ W. K. - 1 udział; 8/ G. K. - 12 udziałów; 9/ A. K. - 2 udziały; 10/ K. L. - 5 udziałów; 11/ A. M. - 4 udziały; 12/ L. M. - 1 udział; 13/ W. R. - 12 udziałów, 14/ S. S. (1) - 34 udziały; 15/ J. S. - 28 udziałów, 16 P. S. - 1 udział; 17/ D. S. - 3 udziały; 18/ T. S. - 21 udziałów; 19/ P. U. - 32 udziały, 20/ W. W. (1) - 8 udziałów. W dniu 5 września 2002 r. J. S. i J. Ł. nabyli po jednym udziale od wspólnika W. R.. W uchwale nr 2 umowa spółki została dostosowana do obowiązujących przepisów prawa w zakresie przedmiotu działalności spółki poprzez dodanie do rodzajów działalności numerów (...), postanowiono zmienić umowę spółki w ten sposób, że uchwalono, że udziały są zbywalne i mogą być zastawiane, z tym, że zastawienie wymaga pisemnej zgody zarządu spółki, ustalono, że uchwały zgromadzenia wspólników zapadają bezwzględłą większością głosów oddanych poza przypadkami, w których przepisy prawa ustalają warunki surowsze, przyjęto, że kadencja rady nadzorczej wynosi trzy lata oraz, że rada nadzorcza jest uprawniona do uchwalania regulaminu pracy zarządu i powoływana jest na okres 3 lat, do zarządu powołani zostali S. B. i J. S. na czas nieokreślony. Uprawniony do składania oświadczeń w imieniu spółki upoważniony był każdy członek zarządu.

W tamtym czasie rozpoczął się konflikt pomiędzy jedną grupą udziałowców, w skład której wchodził m.in. Prezes Zarządu S. B., dążącą do podwyższenia kapitału zakładowego spółki z wyłączeniem prawa pierwszeństwa dotychczasowych udziałowców, a drugą grupą udziałowców, w skład której wchodził m.in. ówczesny Wiceprezes Zarządu J. S., która sprzeciwiała się zamysłowi zmniejszania stanu posiadania udziałów w spółce przez dotychczasowych pracowników spółki. Pracownicy spółki będący udziałowcami chcieli być wspólnikami na dotychczasowych zasadach z możliwością nabywania nowych udziałów proporcjonalnie do posiadanych udziałów i uczestniczenia w podziale dywidendy odpowiednio do posiadanych udziałów. Pracownicy czuli się szycanowani przez zarząd spółki, który według nich dążył do przejęcia ich udziałów.

W dniu 18 lipca 2002 r. J. S. i A. K. otrzymali pisma rozwiązujące umowy o pracę bez zachowania terminu wypowiedzenia. Wobec przyjęcia, że doszło do rozwiązania umów o pracę zarząd (...) w dniu 26 lipca 2002 r. podjął uchwałę o automatycznym umorzeniu 140 udziałów J. S. oraz 10 udziałów A. K.. Na zebranie zarządu był zaproszony J. S., który jednak po przyjściu na spotkanie odmówił w nim udziału i wyszedł nie uczestnicząc w obradach.

W dniu 19 sierpnia 2002 r. odbyło się Zgromadzenie Wspólników spółki (...), podczas którego podjęto uchwały o udzieleniu absolutorium członkom zarządu oraz rady nadzorczej za 2001 r., uchwały o pokryciu umorzonych 140 udziałów J. S. i 10 udziałów A. K. z czystego zysku (nr 10 i 11) oraz uchwały o powołaniu w skład zarządu spółki (...) S. B. i S. S. (1) (nr 12 i 13). Sąd Okręgowy stwierdził prawomocnie nieważność tych uchwał w sprawie o sygn. akt XVI GC 724/03.

W dniu 29 kwietnia 2003 r. zarząd spółki (...) podpisał umowy sprzedaży (...) udziałów spółki (umorzonych wcześniej A. K. i J. S.) na rzecz: S. B. - 10 udziałów; M. B. - 3 udziały; Z. C. - 5 udziałów; G. K. - 1 udział; S. S. (1) - 8 udziałów; T. S. - 3 udziały.

W dniu 1 sierpnia 2002 r. A. K., a w dniu 8 sierpnia 2002 r. J. S. złożyli pozwy o przywrócenie do pracy. Prawomocnym wyrokiem z dnia 14 września 2004 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Pragi przywrócił do pracy A. K. i J. S. na dotychczasowe warunki pracy i płacy.

W dniu 7 września 2002 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...), na którym przyjęto uchwałę nr 2, którą podwyższono kapitał zakładowy spółki do kwoty 320 000 zł. Nowoutworzone udziały mieli objąć: 1/ S. B. - 140 udziałów, 2/ M. B. - 50 udziałów, 3/ Z. C. - 60 udziałów, 4/ S. S. (1) - 120 udziałów, 5/ T. S. - 40 udziałów. Suma nowoobjętych udziałów wyniosła 410. Wspólnicy złożyli oświadczenia o objęciu nowych udziałów, a zarząd złożył oświadczenie o wniesieniu wkładów. Uchwała ta została uchylona wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 września 2005 r., sygn. akt XVI GC 286/03.

W dniu 26 kwietnia 2005 r. w sprawie o sygn. akt XVI GC 663/04 Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwał nr 10 i nr 11 dotyczących umorzenia z czystego zysku jednego udziału J. S. oraz jednego udziału J. Ł. podjętych w dniu 20 marca 2004 r. Z kolei wyrokiem z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie o sygn. akt XVI GC 662/04 Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność wszystkich uchwał podjętych w dniu 20 marca 2004 r.

W dniu 2 grudnia 2005 r. (...) spółki (...) wystosowali do zarządu i rady nadzorczej pismo wskazujące na nie wyrażanie zgody na podwyższenie kapitału zakładowego oraz uszczuplanie praw wspólników spółki.

W dniu 3 grudnia 2005 r. podjęto uchwałę nr 1/2005 dotyczącą zmian umowy spółki. Zmieniono m.in. § 8 umowy, wedle którego „Podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 11.500.000 zł w terminie do 31 marca 2012 r. nie stanowi zmiany umowy. W przypadku podwyższenia kapitału zakładowego spółki, niezależnie od formy podwyższenia dotychczasowi wspólnicy nie mają pierwszeństwa do objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.”. Pozostałe zmiany były tożsame ze zmianami uchwalonymi w dniu 14 lipca 2006 r. Za głosowało 554 głosów, przeciw 86 głosów. T. G., W. K., A. M., W. R. i P. U. podnieśli, iż głosowali przeciwko uchwale i wnieśli sprzeciw. Wedle listy wspólników ze Zgromadzenia z dnia 3 grudnia 2005 r. udziały w kapitale zakładowym spółki objęli: 1/ A. B. - 20 udziałów, 2/ S. B. - 162 udziały, 3/ M. B. - 60 udziałów, 4/ Z. C. - 86 udziałów, 5/ A. G. - 1 udział, 6/ T. G. - 4 udziały, 7/ W. K. - 1 udział, 8/ G. K. - 13 udziałów, 9/ E. K. (1) - 120 udziałów, 10/ K. L. - 6 udziałów, 11/ A. M. - 4 udziały, 12/ L. M. - 1 udział, 13/ W. R. - 12 udziałów, 14/ S. S. (1) - 162 udziały, 15/ P. S. - 1 udział, 16/ D. S. - 3 udziały, 17/ T. S. - 64 udziały, 19/ P. U. - 32 udziały, 20 W. W. (1) - 8 udziałów. Suma udziałów wynosiła 760.

Do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 17 stycznia 2006 r. wpisano podwyższenie kapitału zakładowego spółki (...) z kwoty 320 000 zł do kwoty 380 000 zł. Ponadto: 1/ wykreślono 64 udziały T. S., 2/ odnośnie udziałów S. B. wykreślono 182, wpisano 162 udziały, 3/ wpisano 120 udziałów E. K. (2). Jednak wyrokiem z dnia 17 grudnia 2008 r. Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005 r. - uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki, jak i uchwały w sprawie zmiany § 2, § 5, § 8, § 10, § 12, § 13, § 18, § 19, § 21 i § 24 umowy spółki. Apelacja od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 340/09.

W dniu 10 marca 2006 r. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki (...) podjęto uchwałę nr 1, na mocy której podwyższony został kapitał zakładowy spółki z kwoty 115 000 zł do kwoty 320 000 zł poprzez utworzenie nowych udziałów o wartości 500 zł każdy. Powołując się na art. 258 § 1 k.s.h. zostało wyłączone prawo pierwszeństwa dotychczasowych wspólników do objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym w stosunku do swoich dotychczasowych udziałów. Udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki objęli dotychczasowi wspólnicy: 1/ S. B. - 140 udziałów, 2/ M. B. - 50 udziałów, 3/ Z. C. - 60 udziałów, 4/ S. S. (1) - 120 udziałów, 5/ T. S. - 40 udziałów. Suma nowo objętych udziałów wyniosła 410. Uchwała została powzięta w głosowaniu jawnym - 144 głosów „za”, 67 głosów „przeciw”. Przeciwko uchwale głosowali i złożyli sprzeciw wspólnicy: J. Ł., T. G., W. K., G. K., A. M., L. M., W. R., J. S. i P. U..

Dnia 16 marca 2006 r. zarząd (...) złożył oświadczenie o wniesieniu wkładów na podwyższony kapitał zakładowy, zaś dnia 26 kwietnia 2006 r. zainteresowani złożyli oświadczenia o objęciu nowych udziałów. Wedle listy sporządzonej

przez spółkę (...) uprawnionymi wspólnikami do głosowania w dniu 10 marca 2006 r. byli: 1/ A. B. - 20 udziałów, 2/ S. B. - 162 udziały, 3/ M. B. - 60 udziałów, 4/ Z. C. - 86 udziałów, 5/ A. G. - 1 udział, 6/ T. G. - 4 udziały, 7/ W. K. - 1 udział, 8/ G. K. - 13 udziałów, 9/ K. L. - 6 udziałów, 10/ J. Ł. - 1 udział, 11/ A. M. - 4 udziały, 12/ L. M. - 1 udział, 13/ W. R. - 10 udziałów, 14/ S. S. (1) - 162 udziały, 15/ J. S. - 1 udział, 16/ P. S. - 1 udział, 17/ D. S. - 3 udziały, 18/ T. S. - 64 udziały, 19/ P. U. - 32 udziały, 20/ W. W. (1) - 8 udziałów. Jednak z listy obecności wspólników (...) na NZW w dniu 10 marca 2006 r. wynikało, że w Zgromadzeniu nie uczestniczyli: G. A., L. K., S. P., S. D. i W. W. (2).

W sprawie o sygn. akt XVI GC 608/06 powództwo o uchylenie uchwały nr 1 z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego oraz objęcia nowych udziałów zostało uwzględnione, apelacja od tego wyroku została oddalona. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 24 czerwca 2009 r., sygn. akt I CSK 510/08, uchylił wyrok Sądu II instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Następnie, wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2011 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego i powództwo o uchylenie uchwały z dnia 10 marca 2006 r. o podwyższeniu kapitału zakładowego oddalił.

Na dzień 16 maja 2006 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym jako wspólnik nie figuruje J. S.. Z wpisu tego wynika, że J. S. posiadał do września 2002 r. 28 udziałów w kapitale zakładowym spółki.

Podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 12 czerwca 2006 r. podjęte zostały uchwały nr 4, nr 5 i nr 6 udzielające absolutorium Prezesowi Zarządu S. B., Wiceprezesowi Zarządu S. S. (1) oraz członkowi Zarządu J. S. z wykonania obowiązków w 2002 r. Podczas tego Zgromadzenia zostali dopuszczeni do udziału T. G. posiadający 4 udziały, W. R. posiadający 10 udziałów, J. S. posiadający 1 udział oraz W. K. posiadający 1 udział. Podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 14 czerwca 2006 r. zostały podjęte uchwały nr 5 i nr 6 udzielające absolutorium zarządowi w osobach S. B. i S. S. (1) z wykonania obowiązków w roku 2003. Do udziału w Zgromadzeniu zostali dopuszczeni wspólnicy z taką samą ilością udziałów co do Zgromadzenia w dniu 12 czerwca 2006 r. Z kolei podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 19 czerwca 2006 r. podjęto tożsame uchwały nr 5 i nr 6 dotyczące wykonywania obowiązków w 2004 r. z tożsamą listą wspólników.

W dniu 14 lipca 2006 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...). Na Przewodniczącego Zgromadzenia wybrano M. K.. Głosowanie odbyło się w ten sposób, że wspólnicy otrzymali bezimienne karty do głosowania, w których określona była ilość udziałów osoby, która głosowała. Karty wrzucane były do urny. Nie została powołana komisja skrutacyjna, głosy liczył S. B.. Podczas tego NZW doszło do podjęcia uchwały nr 1, którą dokonano zmian umowy spółki: § 2 dotyczącego firmy spółki, § 5 dotyczącego przedmiotu działalności spółki poprzez dodanie nowych rodzajów prowadzonej działalności w postaci m.in. magazynowanie i przechowywanie towarów w portach morskich, magazynowanie i przechowywanie towarów w portach śródlądowych, transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi, transport drogowy towarów pojazdami specjalizowanymi, transport lądowy pasażerski, pozostały. Zmieniony został także § 8 dotyczący udziałów i podwyższenia kapitału zakładowego poprzez dodanie, że dotychczasowi wspólnicy nie mają prawa pierwszeństwa objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym, § 10 dotyczący zbycia udziałów spółki poprzez dodanie, że również zbycie udziałów wymaga zgody spółki, § 12 dotyczący umorzenia udziałów spółki, polegający na wprowadzeniu możliwości przymusowego umorzenia udziałów w przypadku rozwiązania stosunku pracy wspólnika bez względu na przyczynę, działania wspólnika na szkodę spółki stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu, uporczywego naruszania przez wspólnika dobrego imienia spółki oraz członków jej organów w związku z pełnioną funkcją i nie zaprzestania naruszeń mimo skierowania przez spółkę umotywowanego wezwania do wspólnika. Zmieniony też został § 18 dotyczący rady nadzorczej spółki poprzez wskazanie, że rada nadzorcza jest powoływana na czas nieokreślony oraz odnoszący się do wyłączenia indywidualnej kontroli spółki przez wspólników. Zmieniono także § 19 dotyczący organu uprawnionego do zwołania zgromadzenia wspólników poprzez wskazanie, że rada nadzorcza jest uprawniona do opracowania regulaminu zgromadzenia wspólników, § 21 dotyczący składu zarządu spółki poprzez wprowadzenie zapisu, że zarząd może być jedno- lub wieloosobowy, § 23 dotyczący roku obrachunkowego, § 24 dotyczący powództwa o wyłączenie wspólnika poprzez wskazanie, że prawo do wystąpienia z powództwem o wyłączenie wspólnika ze spółki przysługuje jednemu lub większej liczbie wspólników, jeżeli ich udziały stanowią więcej niż połowę kapitału zakładowego, § 25 dotyczący powołania członków zarządu, poprzez wskazanie, że członkami zarządu są S. B. jako Prezes Zarządu oraz S. S. (1) jako

Wiceprezes Zarządu. Sprzeciw do uchwały wniosli: W. R. i J. S. w imieniu własnym oraz w imieniu W. K., T. G., J. Ł., P. U.. Uchwała została podjęta w głosowaniu jawnym. Podczas Zgromadzenia wspólnicy nie mieli uprawnień do zadawania pytań, Zarząd nie wyjaśniał powodów dokonywanych zmian. Na Zgromadzeniu nie byli obecni W. K. i T. G..

Mimo wezwania strony pozwanej do złożenia listy wspólników uprawnionych do głosowania w dniu 14 lipca 2006 r. spółka (...) odmówiła wykonania zobowiązania.

Do wniosku o wpis uchwały z dnia 14 lipca 2006 r. nie dołączono listy wspólników uprawnionych do głosowania. Natomiast do akt rejestrowych spółki złożono listę wspólników obrazującą stan na 21 września 2006 r. Wedle tej listy wspólnikami spółki byli: 1/ A. B. - 20 udziałów, 2/ S. B. - 162 udziały, 3/ M. B. - 60 udziałów, 4/ Z. C. - 86 udziałów, 5/ A. G. - 1 udział, 6/ G. K. - 13 udziałów, 7/ K. L. - 6 udziałów, 8/ S. S. (1) - 162 udziały, 9/ P. S. - 1 udział, 10/ D. S. - 3 udziały, 11/ T. S. - 64 udziały, 12/ W. W. (1) - 8 udziałów.

W dniu 19 lipca 2006 r. zmiany umowy uchwalone w dniu 14 lipca 2006 r. zostały zarejestrowane. S. B. został wpisany do KRS jako Prezes Zarządu spółki w dniu 29 sierpnia 2002 r., a S. S. (1) w dniu 25 września 2002 r. i nie zostali oni wykreśleni z rejestru. W dniu 22 października 2008 r. doszło do podjęcia uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników stwierdzających, że wobec zaskarżenia uchwały z dnia 19 sierpnia 2002 r. stwierdza się, iż funkcję Prezesa Zarządu pełni S. B. na czas nieokreślony oraz Wiceprezesa Zarządu S. S. (1) na czas nieokreślony. Ponadto podjęto uchwałę, w której stwierdzono, że wszelkie czynności zarządu od dnia 19 sierpnia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. są zgodne z umową spółki i zatwierdzono te czynności, w kolejnych uchwałach zatwierdzono czynności zarządu za kolejne lata oraz w stosunku do wszystkich członków zarządu.

Podczas Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 20 września 2006 r. zostały umorzone uchwałami nr 2, nr 3, nr 6 - 1 udział J. S., 10 udziałów W. R., 4 udziały T. G. i 1 udział W. K.. Wyrokiem z dnia 20 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt I ACa 952/08 stwierdził nieważność uchwały podjętej w dniu 20 września 2006 r. w stosunku do W. K., prawomocnym wyrokiem z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie o sygn. akt XVI GC 937/06 Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwały o umorzeniu udziałów W. R..

Sąd Okręgowy wskazał, że stan faktyczny został ustalony na podstawie przywołanych w uzasadnieniu dowodów. Dokumenty nie były kwestionowane przez strony co do swojej rzetelności i prawdziwości, również Sąd nie znalazł podstaw do ich kwestionowania. Ustalenia oparte zostały również na zeznaniach świadków i stron. Osoby te zeznawały spontanicznie i przedstawiały okoliczności faktyczne zgodnie ze swoją wiedzą, adekwatnie do tego co pamiętały ze zdarzeń mających miejsce ponad 10 lat temu. Ostatecznie, za mające największe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd uznał dokumenty. Wniosek powoda zgłoszony na rozprawie w dniu 14 listopada 2016 r. o zwrot odpowiedzi na pozew i kolejnych pism procesowych złożonych przez pozwanego oraz o nakazanie opuszczenia ławki dla pełnomocnika, reprezentującemu pozwanego radcy prawnemu, z uwagi na to, że radca prawny reprezentujący pozwanego był należycie umocowany, został oddalony jako niezasadny. Sąd pominął dowód z zeznań świadka A. K. z uwagi na niewskazanie przez stronę powodową prawidłowego adresu zamieszkania świadka. Sąd pominął również dowód z przesłuchania powodów D. G. i R. G. z uwagi na ich nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie. Pominięte zostały także pozostałe wnioski dowodowe o przeprowadzenie dowodu z dokumentów z uwagi na to, że zebrany w sprawie materiał procesowy był wystarczający dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd uznał za spóźniony wniosek strony pozwanej o przeprowadzenie dowodu z dokumentów złożonych na rozprawie w dniu 25 lipca 2017 r. Dokumenty te zostały sporządzone w 2002 r. i nie było przeszkód, aby złożyć je przy odpowiedzi na pozew lub w kolejnych pismach.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 252 k.s.h. osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250, przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Przepisu art. 189 k.p.c. nie stosuje się. Z kolei art. 249 k.s.h. wskazuje, że uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Zaskarżenie uchwały wspólników nie wstrzymuje postępowania rejestrowego. Sąd rejestrowy może jednakże zawiesić postępowanie po

przeprowadzeniu rozprawy. Legitymację czynną do wystąpienia z ww. powództwami, zgodnie z treścią art. 250 k.s.h., posiadają: 1) zarząd, rada nadzorcza, komisja rewizyjna oraz poszczególni ich członkowie, 2) wspólnik, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, 3) wspólnik bezzasadnie niedopuszczony do udziału w zgromadzeniu wspólników, 4) wspólnik, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, 5) w przypadku pisemnego głosowania, wspólnik, którego pominięto przy głosowaniu, lub który nie zgodził się na głosowanie pisemne, albo też który głosował przeciwko uchwale i po otrzymaniu wiadomości o uchwale w terminie dwóch tygodni zgłosił sprzeciw. Powództwo o uchylenie uchwały wspólników lub o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników należy wnieść w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały. Zaskarżona uchwała została podjęta 14 lipca 2006 r., powództwo wniesione zostało natomiast 16 sierpnia 2006 r., a więc w terminie określonym w art. 251 i art. 252 § 3 k.s.h. Powodowie nie uzasadniali szczegółowo w pozwie swojej legitymacji procesowej do wystąpienia z powództwem, jednak należało uznać, że wywodzili ją z faktu bycia wspólnikiem spółki, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Na przedmiotowym Zgromadzeniu nie byli obecni T. G. i W. K., ale byli oni reprezentowani przez J. S., którego umocowanie nie było kwestionowane ani podczas Zgromadzenia ani w trakcie przedmiotowego postępowania. Należało zatem ich traktować jako wspólników, którzy głosowali przeciwko uchwale i zażądali zaprotokołowania sprzeciwu. Z treści protokołu Zgromadzenia z dnia 14 lipca 2006 r. wynikało, że J. S., T. G., W. K. i W. R., a więc wszyscy powodowie, głosowali przeciwko uchwale i wnieśli sprzeciw do uchwały.

Do udziału w Zgromadzeniach odbywających się w czerwcu 2006 r. zostali dopuszczeni T. G. posiadający 4 udziały, W. R. posiadający 10 udziałów, J. S. posiadający 1 udział oraz W. K. posiadający 1 udział. Do protokołu Zgromadzenia z dnia 14 lipca 2006 r. nie została dołączona lista wspólników, jednak nie zostały dołączone również żadne dokumenty, ani podniesione żadne okoliczności, z których wynikałoby, że w okresie od czerwca 2006 r. do 14 lipca 2006 r. zmieniła się lista wspólników. Ponadto, udział powodów w Zgromadzeniu nie był kwestionowany, zostali oni zaproszeni do udziału w nim i dopuszczeni do głosowania. W sprawie nie zostały także wskazane żadne okoliczności wskazujące na to, że w okresie pomiędzy podjęciem uchwały a złożeniem pozwu powodowie zbyli swoje udziały. Przyjąć zatem należało, że wszyscy powodowie byli wspólnikami pozwanej spółki.

Podczas NZW z dnia 20 września 2006 r. zostały umorzone uchwałami nr 2, nr 3, nr 6 - 1 udział J. S., 10 udziałów W. R., 4 udziały T. G. i 1 udział W. K.. Wyrokiem z dnia 20 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt I ACa 952/08 stwierdził nieważność uchwały podjętej w dniu 20 września 2006 r. w stosunku do W. K., prawomocnym wyrokiem z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie o sygn. akt XVI GC 937/06 Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwały o umorzeniu udziałów W. R.. Sąd I instancji wskazał, że w orzecznictwie przyjmuje się, że wspólnik, któremu przysługiwała zgodnie z art. 250 k.s.h. legitymacja do zaskarżenia uchwały wspólników, nie traci jej, jeżeli przestał być wspólnikiem danej spółki, o ile uchwała, którą zaskarża, dotyczy jego praw korporacyjnych lub majątkowych. Na dzień składania pozwu wszyscy powodowie posiadali legitymację czynną do jego wniesienia, będąc wspólnikami spółki. Prawomocne umorzenie udziałów T. G. 20 września 2006 r. pozbawiło go prawa zaskarżenia uchwały nr 1 z dnia 14 lipca 2006 r. w zakresie, w jakim uchwała nie naruszała jego praw korporacyjnych lub majątkowych. W dacie umarzenia udziałów J. S. posiadał jeszcze 28 udziałów w spółce, co powodowało konieczność przyjęcia, że posiada on legitymację do zaskarżenia uchwały w całości, podobnie jak W. R. i W. K., co do których uchwały o umorzeniu udziałów zostały uznane za nieważne.

Powodowie w pierwszej kolejności wywodzili nieważność zaskarżonej uchwały z niezgodności z prawem sposobu zwołania i prowadzenia NZW w dniu 14 lipca 2006 r. Sprzecznosc z prawem, o której mowa w art. 252 § 1 k.s.h., może odnosić się do samej treści uchwały, jak i do sposobu zwołania i obradowania zgromadzenia oraz sposobu podejmowania uchwał. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że uchybienia formalne, aby mogły być przyczyną nieważności uchwały zgromadzenia wspólników spółki z o.o. muszą mieć wpływ na treść uchwały. Przepisy o zgromadzeniu wspólników spółki z o.o. nie regulują kwestii wyboru przewodniczącego zgromadzenia, ani zakresu jego uprawnień na tym zgromadzeniu. Nie oznacza to jednak, że w spółce z o.o. nie wybiera się w ogóle przewodniczącego zgromadzenia, gdyż procedowanie zgromadzenia bez jego osoby byłoby praktycznie niemożliwe

bądź znacznie utrudnione. Przewodniczący ustanawia reżim organizacyjny zgromadzenia wspólników i czuwa nad jego przestrzeganiem. Do przypadków, w których ustawa wymaga tajnego głosowania zalicza się głosowanie przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów spółki, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych (art. 247 § 2 zdanie 1 k.s.h.). Pod pojęciem sprawy „osobowej” należy rozumieć tzw. sprawę personalną, a więc głosowanie w sprawie konkretnej osoby. Mając na względzie taką wykładnię pojęcia sprawy „osobowej” należy wyprowadzić wniosek, że wybór przewodniczącego zgromadzenia wspólników powinien się odbyć w głosowaniu tajnym. Dokonując głosowania tajnego należy mieć na względzie fakt, że tajność nie tylko powinna mieć charakter formalny, ale również materialny. Głosowanie na kartkach, na których określono liczbę głosów przysługującą danemu wspólnikowi, przez co można określić tożsamość tego wspólnika, nie jest głosowaniem tajnym. Podczas Zgromadzenia w dniu 14 lipca 2006 r. głosowanie nad wyborem przewodniczącego odbywało się właśnie w taki sposób, bowiem na kartkach do głosowania była określona liczba udziałów przysługujących poszczególnym wspólnikom, co powodowało, że bez trudności można było określić do kogo należała dana karta i w jaki sposób głosował poszczególny wspólnik. Doszło zatem do uchybienia formalnego przy wyborze przewodniczącego polegającego na dokonaniu jego wyboru w głosowaniu jawnym, jednak z przebiegu Zgromadzenia określonego w protokole sporządzonym przez notariusza nie wynikało, aby uchybienie to miało jakikolwiek wpływ na treść podjętej i zaskarżonej w niniejszej sprawie uchwały.

Zaproszenia do udziału w Zgromadzeniu zostały podpisane przez członków zarządu S. S. (1) i S. B.. W dniu 22 października 2008 r. doszło do podjęcia uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników stwierdzających, że wobec zaskarżenia uchwały z dnia 19 sierpnia 2002 r. stwierdza się, że funkcję Prezesa Zarządu pełni S. B. na czas nieokreślony, a Wiceprezesa Zarządu - S. S. (1) na czas nieokreślony. Ponadto podjęto uchwałę, w której stwierdzono, że wszelkie czynności zarządu od 19 sierpnia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. są zgodne z umową spółki i zatwierdzono te czynności. W kolejnych uchwałach zatwierdzono czynności zarządu za kolejne lata oraz w stosunku do wszystkich członków zarządu. Z treści tego protokołu wynikało, że (...) stwierdzając, że członkowie zarządu sprawują swoje funkcje, w istocie dokonało wyboru S. B. i S. S. (1) w skład zarządu uprawnionego do reprezentowania spółki, zatwierdziło wszystkie dokonane wcześniej czynności od 19 sierpnia 2002 r., a więc także podejmowane w zakresie zwołania Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 lipca 2006 r., nadto w dniu 30 czerwca 2009 r. podjęto uchwały nr 11 i nr 12, w których nadal powierzono tym osobom pełnienie funkcji członków zarządu. Oznaczało to, że w dacie sporządzania zaproszeń na Zgromadzenie Wspólników w dniu 14 lipca 2006 r. oraz w toku niniejszego postępowania pozwana spółka posiadała organ uprawniony do reprezentacji. W konsekwencji należało przyjąć, że nie doszło do uchybień w zakresie zwołania Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 lipca 2006 r. polegających na podpisaniu zaproszeń na Zgromadzenie przez osoby nie będące członkami zarządu spółki.

Kolejnym argumentem podnoszonym przez powodów w celu uzasadnienia stanowiska co do nieważności zaskarżonej uchwały była okoliczność niedopuszczenia do udziału w Zgromadzeniu z dnia 14 lipca 2006 r. A. K. posiadającego 2 udziały w kapitale spółki oraz dopuszczenia do udziału w głosowaniu J. S. 1 udziałem, a nie posiadany 28 udziałami. W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że wobec przyjęcia, iż doszło do skutecznego rozwiązania umów o pracę, zarząd spółki (...) w dniu 26 lipca 2002 r. podjął uchwałę o automatycznym umorzeniu 140 udziałów J. S. oraz 10 udziałów A. K.. W dniu 19 sierpnia 2002 r. odbyło się Zgromadzenie Wspólników spółki (...), podczas którego podjęto uchwałę nr 11 o pokryciu umorzonych 140 udziałów J. S. i 10 udziałów A. K. z czystego zysku. Sąd Okręgowy stwierdził prawomocnie nieważność tych uchwał w sprawie sygn. akt XVI GC 724/03. W dniu 29 kwietnia 2003 r. zarząd pozwanej spółki podpisał umowy sprzedaży (...) udziałów spółki (umorzonych wcześniej A. K. i J. S.). W trakcie niniejszego postępowania od 2006 r. powodowie, w szczególności J. S., nie wskazywali, że posiadał on 140 udziały w kapitale zakładowym spółki, a A. K. 10 udziałów. Wszelkie zarzuty powodów dotyczyły okoliczności posiadania przez J. S. poza 1 udziałem, z tytułu którego został dopuszczony do udziału w Zgromadzeniu i do głosowania nad sporną uchwałą jeszcze 28 udziałów oraz 2 udziałów posiadanych przez A. K., umorzonych po rozwiązaniu z nimi umów o pracę. Z żadnego odpisu KRS ani listy wspólników dołączonych do akt nie wynikało, aby J. S. posiadał 140 udziałów a A. K. 10 udziałów. Sprzeczność ta nie została wyjaśniona przez strony postępowania, rozstrzygając sprawę należało więc uwzględnić zarzuty powodów i okoliczności podane na ich uzasadnienie, a więc ocenie podlegało to, czy w dacie Zgromadzenia z dnia 14 lipca 2006 r. J. S. posiadał 29 udziałów, czy też 1 udział oraz

czy A. K. posiadał 2 udziały. Zwołanie Zgromadzenia Wspólników i niepowiadomienie o tym A. K. oraz dopuszczenie do udziału w nim J. S. 1 udziałem, w sytuacji gdy posiadał ich 29, było wadliwe. W dacie rozwiązania z tymi wspólnikami umów o pracę obowiązywał § 11 umowy spółki, który przewidywał możliwość przymusowego umorzenia udziałów w sytuacji rozwiązania ze wspólnikiem umowy o pracę. Jednakże zdarzeniem dającym podstawę do przymusowego umorzenia udziałów byłoby prawomocne oddalenie przez sąd powództwa o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia lub o przywrócenie do pracy. A. K. i J. S. zostali przywrócenie do pracy przez sąd, a zatem nie nastąpiło zdarzenie umożliwiające umorzenie ich udziałów. Oznaczało to, że niedopuszczenie tych wspólników do udziału w Zgromadzeniu nastąpiło z naruszeniem art. 227 § 1, art. 238 i art. 242 k.s.h. Udziały umorzone tym wspólnikom zostały nabyte przez innych wspólników spółki. Na skutek umorzenia nie doszło więc do zmiany ilości udziałów w kapitale zakładowym spółki.

Zgodnie z treścią art. 246 k.s.h. uchwały dotyczące zmiany umowy spółki, rozwiązania spółki lub zbycia przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części zapadają większością 2/3 głosów. Uchwała dotycząca istotnej zmiany przedmiotu działalności spółki wymaga większości 3/4 głosów. Umowa spółki może ustanowić surowsze warunki powzięcia tych uchwał. Uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy. Z protokołu Zgromadzenia wynikało, że na Zgromadzeniu wspólnicy reprezentowali 607 udziałów, a przewodniczący stwierdził, że wszystkich udziałów jest 640. Za uchwałą oddano 554 głosy, zaś przeciwko 53. Łącznie oddano 607 głosów. 2/3 głosów z 607 to 405 wymagane dla uchwalenia zmian umowy spółki. Gdyby przyjął, że J. S. oddałby jeszcze 28 głosów przeciw i A. K. oddałby 2 głosy przeciw, to wówczas oddanych za uchwałą byłoby 524 głosy a przeciwko 83 głosy. Oznaczało to, że uchwała i tak zostałaby podjęta. Uchwała nr 1 nie dotyczyła istotnej zmiany przedmiotu działalności spółki, dla jej podjęcia nie była więc potrzebna większość 3/4 głosów. Gdyby jednak przyjąć hipotetycznie, że taka większość była potrzebna, to 3/4 z 607 wynosi 455. 524 głosy oddane za uchwałą oznaczały, że uchwała także byłaby podjęta. W konsekwencji Sąd I instancji przyjął, że uchybienia w postaci niedopuszczenia do udziału w Zgromadzeniu wspólnika A. K. oraz dopuszczenie do udziału w Zgromadzeniu wspólnika J. S. jednym udziałem nie miały znaczenia dla ważności podjętej uchwały. W trakcie Zgromadzenia głosujący przeciw określili swoje stanowisko co do proponowanych zmian głosując przeciwko nim. Zmiany te w części uszczuplały prawa udziałowe wspólników, w tym prawa J. S. i A. K.. Do uchwalenia takich zmian konieczne było uzyskanie indywidualnej zgody wszystkich wspólników, których zmiany dotyczyły. Brak uzyskania takiej zgody od wspólników oznaczał, że uchwała została podjęta z naruszeniem art. 246 k.s.h. Wyrażenie zgody nie może być oceniane w kategoriach uchybień formalnych, ponieważ jej niewyrażenie nie oznacza niepodjęcia uchwały i nie ma wpływu na wymaganą większość do uchwalenia zmian umowy spółki, a poza tym dotyczy ona praw i obowiązków wspólnika spółki łączących się z posiadanymi udziałami w sposób materialny a nie formalny. Brak zgody oznacza podjęcie uchwały w warunkach sprzeczności z przepisami Kodeksu spółek handlowych i oceniany jest w kategoriach sprzeczności uchwały z prawem. Z protokołu Zgromadzenia oraz zeznań stron wynikało, że wspólnicy nie byli pytani o zgodę na którąkolwiek ze zmian umowy spółki i że obecni na Zgromadzeniu powodowie takiej zgody nie wyrazili. W konsekwencji we wszystkich przypadkach, w których wymagana była taka zgoda, proponowane zmiany były nieważne z mocy prawa.

Uchwała nr 1 /2006 z dnia 14 lipca 2006 r. dotyczyła zmian §§ 2, 5, 8, 10, 12, 13, 18, 19, 21, 23, 24, 25 umowy spółki z dnia 13 listopada 1997 r., zmienionej 5 kwietnia 2002 r.

Zmiana § 2 umowy spółki dotyczyła firmy spółki. Do 14 lipca 2006 r. firma spółki to Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Zmiana polegała na usunięciu z firmy oznaczenia Przedsiębiorstwo (...). Po zmianie firma spółki to (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Spółka może używać skrótu firmy (...) sp. z o.o. Zmiana ta miała na celu usunięcie z firmy spółki nic nie mówiących, zbędnych oznaczeń, które nie miały znaczenia dla identyfikacji firmy spółki. Zmiana ta nie miała wpływu na zakres praw korporacyjnych ani majątkowych wspólników, nie zwiększa świadczeń wspólników ani nie uszczupla ich praw udziałowych bądź praw przyznanych osobiście poszczególnym wspólnikom. Oznaczało to, że T. G. nie posiadał legitymacji procesowej czynnej

do zaskarżenia tej zmiany oraz że nie była wymagana do jej uchwalenia zgoda współników. Zmiana ta nie jest niezgodna z przepisami prawa.

Zmiana § 5 umowy spółki polegała na dostosowaniu numeracji (...) do aktualnie obowiązujących przepisów oraz na dodaniu nowych rodzajów przedmiotu działalności spółki. Dodany został przedmiot działalności w postaci magazynowania i przechowywania towarów w portach morskich, magazynowania i przechowywania towarów w portach śródlądowych, transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi, transport drogowy towarów pojazdami specjalizowanymi, transport lądowy pasażerski, pozostały, konserwacja pojazdów samochodowych, sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania. Zmiany te nie wynikały z rzeczywistego zamiaru rozszerzenia prowadzonej działalności gospodarczej, ale z przepisania rodzajów działalności z programu wraz z oznaczeniami (...). Najważniejsze było to, że spółka nie zmieniła po Zgromadzeniu rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej ani jej nie rozszerzyła. Na skutek zmiany tego § nie doszło do istotnej zmiany przedmiotu działalności spółki i uchwała nie miała takiego celu, nie musiała więc być podejmowana większością 3/4 głosów i zmiana przedmiotu działalności mogła być głosowana w jednej uchwale z pozostałymi zmianami. Zmiana ta nie miała wpływu na zakres praw korporacyjnych ani majątkowych współników, nie zwiększała świadczeń współników ani nie uszczuplała ich praw udziałowych bądź praw przyznanych osobiście poszczególnym współnikom. Oznaczało to, że T. G. nie posiadał legitymacji procesowej czynnej do zaskarżenia tej zmiany oraz że nie była wymagana do jej uchwalenia zgoda współników. Zmiana ta nie jest sprzeczna z prawem.

Zmiana § 8 umowy spółki polegała na dodaniu zapisu: „W przypadku podwyższenia kapitału zakładowego spółki, niezależnie od formy podwyższenia, dotychczasowi współnicy nie mają pierwszeństwa do objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.” Gdy mowa o uszczupleniu praw udziałowych współnika to rozumie się przez to wszystkie uprawnienia współników, majątkowe lub organizacyjne, przysługujące im z mocy ustawy lub umowy spółki w takim samym zakresie (np. prawo do udziału w zysku, prawo do indywidualnej kontroli). Uszczuplenie tych praw, w stosunku do wszystkich współników bądź tylko niektórych z nich, wymaga zgody wszystkich współników, których to dotyczy. Zgodnie z art. 258 § 1 k.s.h., jeżeli umowa spółki lub uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego nie stanowi inaczej, dotychczasowi współnicy mają pierwszeństwo do objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym w stosunku do swoich dotychczasowych udziałów. Zgodnie z utrwalonymi w orzecznictwie i piśmiennictwie stanowiskiem, dotychczasowym współnikom przysługuje prawo pierwszeństwa w objęciu nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym. W umowie spółki prawo pierwszeństwa może zostać wyłączone lub ograniczone również dla niektórych współników. W takim przypadku nowo utworzone udziały obejmowane są na warunkach określonych w umowie spółki przez niektórych współników lub osoby trzecie. W niniejszej sprawie takiego ograniczenia prawa objęcia nowych udziałów przez niektórych tylko współników w umowie spółki nie przewidziano. Dotychczasowy zapis § 8 nie wprowadzał jakiegokolwiek ograniczenia. Oznaczało to, że omawiana zmiana § 8 mogła zapaść tylko na zasadach określonych w art. 246 § 3 k.s.h., tj. za zgodą współników, których dotyczy. Wprawdzie treść art. 246 § 3 k.s.h. wprost mówi jedynie o uchwale zmieniającej umowę spółki i zwiększającej świadczenia współników lub uszczuplającej prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym współnikom, stosować go jednak należy także do uchwał wyłączających lub ograniczających prawo pierwszeństwa, które wprawdzie umowy spółki formalnie nie zmieniają, ale odnoszą w zakresie wyłączenia lub ograniczenia tego prawa taki sam skutek. Uzasadnione jest to celem przepisu art. 246 § 3 k.s.h., jakim jest zagwarantowanie współnikom ochrony przed uszczupleniem ich praw udziałowych. Skoro zatem umowa spółki nie wyłączała ani nie ograniczała prawa powodów do pierwszeństwa w objęciu nowych udziałów, to zaskarżona uchwała podjęta bez zgody dotychczasowych współników w zakresie § 8 była sprzeczna z art. 246 § 3 k.s.h. i art. 258 § 1 k.s.h., a zatem zgodnie z art. 252 § 1 k.s.h. należało w tej części stwierdzić jej nieważność. W tej części T. G. posiadał legitymację procesową do wytoczenia powództwa, bowiem zmiana dotyczyła praw korporacyjnych udziałowców, tj. umożliwiających współnikom współdecydowanie o stosunkach panujących w spółce, jej organizacji i funkcjonowaniu.

Zmiana § 10 umowy spółki polegała na tym, że nie tylko zastawianie udziałów, ale także zbycie udziałów wymagało pisemnej zgody spółki. Udział jest prawem majątkowym współnika spółki z o.o. (...) udziału znajduje zatem zastosowanie ogólna zasada prawa cywilnego polegająca na swobodnej zbywalności udziału. Zgodnie z art. 57 § 1

k.c. nie można przez czynność prawną wyłączyć ani ograniczyć uprawnienia do przeniesienia, obciążenia, zmiany lub zniesienia prawa (w analizowanym przypadku prawa udziałowego), jeżeli według ustawy prawo to jest zbywalne, przy czym powyższe nie wyłącza dopuszczalności zobowiązania, że uprawniony nie dokona oznaczonych rozporządzeń prawem (art. 57 § 2 k.c.). Ograniczenia w zakresie zbywalności udziału oraz w zakresie dopuszczalności obciążenia udziału zastawem mogą jednak wynikać z umowy albo aktu założycielskiego spółki. Umowa spółki, zgodnie z treścią art. 182 k.s.h. może zawierać postanowienie uzależniające zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części od zgody spółki, ewentualnie określać także procedurę udzielenia takiej zgody. Wprowadzenie takiej zasady oznacza uszczuplenie praw wspólników, którzy zamierzają zbyć swoje udziały, stanowi bowiem ograniczenie wspólnika w wykonywaniu jego praw majątkowych. W tej sytuacji zmiana § 10 umowy spółki wymagała zgody wszystkich wspólników. Skoro taka zgoda nie została uzyskana, to uchwała w tej części była sprzeczna z art. 246 § 3 k.s.h., art. 180 k.s.h. i art. 182 k.s.h., a zatem zgodnie z art. 252 § 1 k.s.h. należało w tej części stwierdzić jej nieważność. W tej części T. G. posiadał legitymację procesową do wytoczenia powództwa, bowiem zmiana dotyczyła prawa majątkowego udziałowców.

Zmiana § 12 umowy spółki polegała na wprowadzeniu możliwości przymusowego umorzenia udziałów i określeniu przesłanek przymusowego umorzenia udziałów. Sąd Najwyższy w wyroku z 12 maja 2005 r., V CK 562/04, (OSNC 2006/4/70), stanął na stanowisku, że prawa udziałowe wspólnika nie zostają uszczuplone przez dodanie do umowy spółki postanowień przewidujących przymusowe umorzenie udziałów, ponieważ taka zmiana jedynie otwiera możliwość umorzenia udziałów bez zgody wspólników, powoduje powstanie nieodzownej, warunkującej przymusowe umorzenie udziałów regulacji na poziomie statutowym (art. 199 § 1 k.s.h.). Dopiero umorzenie udziałów na skutek spełnienia się przesłanek określonych w zmienionej umowie spółki i przepisach art. 199 k.s.h. spowoduje uszczuplenie praw udziałowych. Jeśliby nawet przyjąć, że z chwilą samej zmiany umowy spółki można mówić już o „obowiązku znoszenia przez wspólników umorzenia”, to taki obowiązek trudno rozpatrywać w kategoriach uszczuplenia praw udziałowych. Wykładnia językowa art. 246 § 3 k.s.h. prowadzi do wniosku, że przepis ten nie ma zastosowania do uchwał dotyczących zmiany umowy spółki określających przesłanki i tryb przymusowego umorzenia udziałów. Do podjęcia uchwały dotyczącej zmiany umowy spółki określającej przesłanki i tryb przymusowego umorzenia udziałów wystarcza więc większość 2/3 głosów (art. 246 § 1 k.s.h.). W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że zgoda wspólników do uchwalenia przedmiotowej zmiany nie była niezbędna, wobec tego zarzut sprzeczności z prawem omawianej zmiany był nietrafny. Jednocześnie Sąd I instancji wskazał, że nie oznaczało to jednak, że w § 12 zmienionej umowy spółki prawidłowo określono przesłanki automatycznego umorzenia udziałów. Zgodnie z art. 199 k.s.h. przesłanki automatycznego umorzenia udziałów powinny być w umowie spółki określone w sposób eliminujący uznaniowość przy ich ustalaniu. Skoro chodzi tu o umorzenie następujące w razie ziszczenia się określonego zdarzenia, bez podejmowania przez zgromadzenie wspólników uchwały o umorzeniu, miarodajne zdarzenie musi być oznaczone dokładnie i w sposób wykluczający czynnik uznania w zakresie jego ustalenia przez zarząd spółki. Tymczasem stwierdzenie przyczyn dotyczących wspólnika polegających na uporczywym naruszaniu przez wspólnika dobrego imienia spółki przez członków jej organów w związku z pełnioną funkcją i nie zaprzestania naruszeń mimo skierowania przez spółkę umotywowanego wezwania do wspólnika, łączy się z dokonywaniem ocen postępowania wspólnika, a więc zakłada element uznania. Za właściwe pole zastosowania tzw. automatycznego umorzenia udziałów należy uznać sytuacje, w których umorzenie udziałów następuje z dokładnie określonych przyczyn, mających charakter zdarzeń dotyczących spółki i leży w interesie objętych umorzeniem wspólników. Chodzi tu - jak się wskazuje w piśmiennictwie - np. o przypadki niepowołania określonego wspólnika do zarządu, odwołania określonego wspólnika z zarządu, zmiany przedmiotu działalności spółki, podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego. W tej sytuacji, wskazanie w zaskarżonej uchwale przyczyn automatycznego umorzenia udziałów było niezgodne z art. 199 § 4 k.s.h. i z tego powodu żądanie uznania zmiany § 12 umowy spółki za sprzeczne z prawem było uzasadnione. W tej części T. G. posiadał legitymację procesową czynną, zmiana dotyczyła bowiem jego praw majątkowych związanych z posiadanym udziałem.

§ 13 umowy spółki określonej w akcie notarialnym z dnia 13 listopada 1997 r. brzmiał: „Władzami spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza, Zarząd. 5 kwietnia 2002 r. zapis ten nie został zmieniony. Podczas Zgromadzenia Wspólników w dniu 14 lipca 2006 r. podjęto uchwałę, która określała, że zmianie ulega także § 13. Jednakże zapis § 13 nie uległ zmianie merytorycznej. Otrzymał on brzmienie: „Organami spółki są: Zgromadzenie

Wspólników, Rada Nadzorcza i Zarząd. Zmiana miała charakter prostujący nieścisłość w oznaczeniu charakteru jednostek podejmujących decyzje w spółce. Zmiana ta w żaden sposób nie była sprzeczna z prawem, nie uszczuplała praw wspólników, nie zachodziły więc przesłanki do stwierdzenia jej nieważności. T. G. nie posiadał legitymacji do zaskarżenia uchwały w tej części.

Zmiana § 18 umowy spółki polegała na pozbawieniu wspólników prawa indywidualnej kontroli spółki oraz uchyleniu kadencyjności rady nadzorczej. Sąd Okręgowy wskazał, że indywidualne prawo kontroli jest prawem udziałowym wspólnika, niezależnym od ilości posiadanych udziałów. Jest to prawo przysługujące z ustawy. Zgodnie z przepisem art. 246 § 3 k.s.h. uszczuplenie tego prawa wymaga zgody wspólnika, którego dotyczy, w niniejszym przypadku powodów. Skoro zgoda taka nie została uzyskana, spełniona została przesłanka z art. 252 k.s.h. Również w tej części legitymacja procesowa przysługiwała T. G.. Zgodnie z art. 216 k.s.h. członków rady nadzorczej powołuje się na rok, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej. Uchwałą wspólników członkowie rady nadzorczej mogą być odwołani w każdym czasie. Przepis ten modelowo przewiduje kadencyjność rady nadzorczej, ale umowa może stanowić inaczej. W doktrynie uznaje się za dopuszczalne powoływanie rady nadzorczej na czas nieokreślony. Wydaje się, że w sytuacji posiadania przez wspólników prawa odwołania członków rady nadzorczej w każdym czasie, brak kadencyjności członków rady nadzorczej jest dopuszczalny. Strona pozwana wskazywała, że powodem zmiany był brak chętnych do pełnienia funkcji członków rady nadzorczej, co powodowało komplikacje i konieczność poszukiwania chętnych do pełnienia tej funkcji. Zmiana ta co do zasady nie była więc sprzeczna z prawem i nie uszczuplała praw wspólników, skoro posiadają oni inicjatywę w zakresie odwołania członków rady nadzorczej. Tym samym należało uznać, że dla uchwalenia zmiany dotyczącej braku kadencyjności rady nadzorczej nie była potrzebna zgoda wspólników uzyskana w trybie art. 246 § 3 k.s.h. i zmiana ta nie była sprzeczna z prawem. Należało jednak wziąć pod uwagę, że w części pozbawiającej wspólników prawa indywidualnej kontroli zmiana § 18 była sprzeczna z prawem, powództwo w zakresie zmiany § 18 umowy podlegało uwzględnieniu.

Zmiana § 19 polega na tym, że radzie nadzorczej przyznane zostało prawo do opracowania regulaminu zgromadzenia wspólników. Zgodnie z treścią art. 219 k.s.h. rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada nadzorcza nie ma prawa wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Do szczególnych obowiązków rady nadzorczej należy ocena sprawozdań, o których mowa w art. 231 § 2 pkt 1, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, oraz wniosków zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie zgromadzeniu wspólników corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny. Rada nadzorcza jest organem nadzoru, którego obowiązkiem jest wykonywanie stałego nadzoru nad działalnością spółki we wszystkich aspektach działania spółki. Od wspólników zależy jak konkretnie zostaną w umowie spółki ukształtowane obowiązki rady nadzorczej. Z pewnością nie mogą one mieć zakresu węższego niż określony w art. 219 k.s.h., ale mogą zostać rozszerzone. W ramach sprawowanego nadzoru nad działalnością spółki może zostać przez zgromadzenie wspólników nałożony na radę nadzorczą obowiązek opracowania regulaminu działania zgromadzenia wspólników. Zgromadzenie wspólników jest organem posiadającym uprawnienia do podejmowania uchwał w sprawach najważniejszych dla spółki. Jeżeli w skład rady nadzorczej wchodzi wspólnicy, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, zgromadzenie może zdecydować o przekazaniu radzie nadzorczej obowiązku podejmowania uchwał w sprawach porządkowych związanych z działaniem zgromadzenia. Opracowanie regulaminu działania zgromadzenia mieści się w szeroko pojętych działaniach nadzorczych, do wykonywania których uprawniona jest rada nadzorcza, uznać więc należy, że nie jest sprzeczne z prawem powierzenie tego obowiązku radzie nadzorczej. Jednocześnie opracowanie regulaminu działania zgromadzenia przez radę nadzorczą nie uszczupla praw wspólników, a więc zgoda wspólników na uchwalenie tej zmiany nie była potrzebna. Zmiana ta nie była sprzeczna z prawem i nie zachodziły przesłanki do stwierdzenia jej nieważności na podstawie art. 252 k.s.h. T. G. posiadał legitymację procesową do zaskarżenia uchwały w tej części.

W § 21 dokonano zmian w zakresie organizacji i funkcjonowania zarządu. Ustalono, że zarząd może składać się z jednego lub więcej członków powoływanych przez zgromadzenie wspólników na czas nieokreślony. Do tej pory zarząd składał się z dwóch członków. Ustalono także, że liczbę członków zarządu określa zgromadzenie wspólników i że w przypadku zarządu jednoosobowego prezes zarządu posiada wyłączne prawo reprezentowania spółki. W przypadku

zarządu wieloosobowego do reprezentowania spółki upoważniony jest każdy z członków zarządu samodzielnie. Postanowiono również, iż pracami zarządu kieruje prezes, uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, a w przypadku równowagi decyduje głos prezesa. Przyznano również uprawnienie zarządowi do wypłaty zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy oraz wynagrodzenia wspólnikom za umorzone udziały z czystego zysku. Powodowie nie wskazali w czym dopatrywali się sprzeczności z prawem ww. zmiany umowy spółki, nie uzasadnili żądania stwierdzenia nieważności uchwały w tej części. Sąd Okręgowy także nie dopatrzył się w tym zakresie sprzeczności z prawem i oddalił w tej części powództwo.

Zmiana § 23 umowy spółki miała charakter wyłącznie redakcyjny, bowiem polegała na przeniesieniu treści dotychczasowego § 25 do § 23. Powodowie również nie przedstawili uzasadnienia żądania stwierdzenia nieważności uchwały w tym zakresie. Także Sąd I instancji nie dopatrzył się sprzeczności uchwały z prawem i w tej części uznał powództwo za nieuzasadnione.

Zmiana § 24 polegała na wprowadzeniu do umowy spółki zapisu dającego uprawnienie jednemu lub większej ilości wspólników, jeżeli ich udziały stanowią więcej niż połowę kapitału zakładowego, do wystąpienia z powództwem o wyłączenie wspólnika. Wyłączenie wspólnika w rozumieniu art. 266 § 1 k.s.h. jest specyficzną, uregulowaną w prawie instytucją sądowego usunięcia ze spółki z o.o. wspólnika z ważnych, leżących po jego stronie przyczyn, które uniemożliwiają pozostałym wspólnikom kontynuację spółki z danym wspólnikiem. Celem przepisu jest przede wszystkim ochrona interesu spółki, sanacja stosunków w spółce poprzez pozbawienie wspólnika praw członkostwa w spółce z ważnych przyczyn dotyczących danego wspólnika, przy zachowaniu dalszego bytu prawnego i funkcjonowania spółki. Celem przepisu jest ponadto ochrona interesów pozostałych wspólników, zażegnanie konfliktu w gronie wspólników, paralizującego działalność spółki i przez to zagrażającego dalszej jej egzystencji. Art. 266 k.s.h. ma charakter bezwzględnie obowiązujący, tryb i przesłanki wyłączenia nie mogą być w umowie spółki uregulowane odmiennie. Nieważne będzie postanowienie umowy spółki, w myśl którego wynagrodzenie (cena przejęcia) będzie niższe od rzeczywistej wartości (art. 266 § 3 k.s.h.). Nieważne będzie też postanowienie, które praktycznie wyklucza możliwość skorzystania z instytucji wyłączenia. Podstawą żądania wyłączenia wspólnika musi być ważna przyczyna dotycząca danego wspólnika (art. 266 § 1 k.s.h.). Kodeks spółek handlowych nie zawiera, nawet przykładowego, katalogu, jakie okoliczności można uznać in abstracto za ważne przyczyny wyłączenia danego wspólnika, pozostawiając ich określenie orzecznictwu. Generalnie ważna przyczyna ma miejsce, jeżeli ze względu na osobę wspólnika lub jego zachowanie, osiągnięcie celu spółki jest niemożliwe lub poważnie zagrożone, przez co jego dalsze uczestnictwo w spółce, po uwzględnieniu wszystkich okoliczności, nie jest możliwe do zaakceptowania. Katalog przyczyn nie jest zamknięty, za każdym razem przyczyna ta podlega ocenie sądu. Umowa spółki może zawierać katalog „ważnych przyczyn”, zdefiniowanych możliwie jednoznacznie. Wprowadzenie omawianego zapisu do umowy spółki stanowiło powtórzenie § 2 art. 266 k.s.h. Niewskazanie w umowie katalogu ważnych przyczyn oraz samego określenia, że podstawą wyłączenia wspólnika mogą być ważne przyczyny, nie zmieniało bezwzględnie obowiązującego przepisu art. 266 k.s.h. i nie oznaczało, że z powództwem o wyłączenie wspólnika można wystąpić również bez ważnej przyczyny. Trudno więc było w tym zapisie umowy dopatrzeć się sprzeczności z prawem, zapis ten nie ma wpływu również na prawa wspólników. Do podjęcia uchwały w tym zakresie nie była więc potrzebna zgoda wspólników, których zmiana dotyczyła, powództwo więc o stwierdzenie nieważności uchwały w zakresie § 24 było nieuzasadnione. W tej części legitymacja procesowa czynna przysługiwała T. G..

W § 25 określono, że stawający powołują zarząd w składzie (...) - Prezes Zarządu i S. S. (1) - Wiceprezes Zarządu. W akcie notarialnym z dnia 5 kwietnia 2002 r. w skład zarządu powołani zostali S. B. jako Prezes Zarządu oraz J. S. jako Wiceprezes zarządu. Zarzut powodów w zakresie tego zapisu umowy dotyczył braku tajności głosowania nad tą zmianą, która dotyczyła spraw osobowych. Sąd Okręgowy wskazał, że w dniu 22 października 2008 r. doszło do podjęcia uchwał (...) stwierdzających, że wobec zaskarżenia uchwały z dnia 19 sierpnia 2002 r. stwierdza się, iż funkcję Prezesa Zarządu pełni S. B. na czas nieokreślony, a Wiceprezesa Zarządu - S. S. (1) na czas nieokreślony. Ponadto podjęto uchwałę, w której stwierdzono, że wszelkie czynności zarządu od 19 sierpnia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. są zgodne z umową spółki i zatwierdzono te czynności. W kolejnych uchwałach zatwierdzono czynności zarządu za kolejne lata oraz w stosunku do wszystkich członków zarządu. Z treści tego protokołu wynikało, że (...) stwierdzając, że

członkowie zarządu sprawują swoje funkcje, w istocie dokonało wyboru S. B. i S. S. (1) w skład zarządu uprawnionego do reprezentowania spółki, zatwierdziło wszystkie dokonane wcześniej czynności od 19 sierpnia 2002 r., a więc także podejmowane w zakresie zwołania Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 lipca 2006 r., nadto w dniu 30 czerwca 2009 r. podjęto uchwały nr 11 i nr 12, w których nadal powierzono tym osobom pełnienie funkcji członków zarządu. W związku z tym, Sąd I instancji przyjął, że zapis § 25 nie stanowi zmiany w składzie zarządu spółki, którego czynności od momentu powołania, czyli od 19 sierpnia 2002 r. były skuteczne. Skład osobowy nie zmienił się od 19 sierpnia 2002 r. do 14 lipca 2006 r., funkcje swoje pełniły nieprzerwanie w tym okresie te same osoby, czyli S. B. i S. S. (1), co potwierdzało tezę, że w § 25 nie dokonano zmian osobowych i wobec powyższego uchwała nie musiała być podejmowana w głosowaniu tajnym i mogła zapaść większością 2/3 głosów. Powód T. G. posiadał legitymację do zaskarżenia uchwały w tej części.

Podsumowując, Sąd Okręgowy na podstawie art. 252 k.s.h. stwierdził nieważność uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) w zakresie zmiany §§ 8, 10, 12 i 18 umowy spółki. W pozostałym zakresie powództwo o stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały podlegało oddaleniu. Oddaleniu podlegało także powództwo T. G. o stwierdzenie nieważności ewentualnie o uchylenie zaskarżonej uchwały w zakresie zmiany §§ 2, 5, 13, 21 i 23 umowy spółki.

Wobec oddalenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały o zmianie umowy spółki co do §§ 2, 5, 13, 19, 21, 23, 24 i 25 podlegało rozważeniu, czy w tym zakresie nie zachodziły przesłanki uchylenia uchwały na podstawie art. 249 k.s.h. Powodowie w ww. zakresie nie uzasadnili żądania co do uchylenia uchwały, także Sąd I instancji, uwzględniając zakres i charakter zmian, nie dopatrywał się w nich sprzeczności z dobrymi obyczajami i godzenia w interes spółki lub celu pokrzywdzenia wspólników. Co do zmiany § 19 umowy spółki powodowie odwoływali się do sporu istniejącego w spółce, wskazali że jest ona rażąco sprzeczna z dobrymi obyczajami i ma na celu pokrzywdzenie wspólników, nie uzasadniając szczegółowo w czym upatrywali tej sprzeczności i pokrzywdzenia wspólników. Opracowanie regulaminu działania zgromadzenia wspólników, mimo że nie jest działaniem typowym, to jednak nie nosi cech sprzeczności z dobrymi obyczajami, ani nie ma na celu pokrzywdzenia wspólników. Regulamin działania zgromadzenia wspólników ma na celu uporządkowanie przebiegu zgromadzenia i wprowadzenia pewnego schematu działania, kolejności podejmowanych czynności podczas zgromadzenia. Ma on tym większe znaczenie, im burzliwsze są obrady zgromadzenia, a wobec istniejącego konfliktu, z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Jednocześnie regulamin musi zostać opracowany tak, aby podczas zgromadzenia nie dochodziło do podjęcia uchwał sprzecznych z prawem lub podlegających uchyleniu, nie ma więc zagrożenia dla wspólników w opracowaniu tego regulaminu przez radę nadzorczą. Żądanie uchylenia § 24 umowy spółki również nie zostało szczegółowo uzasadnione przez powodów, którzy także w tym przypadku odwoływali się do sprzeczności z dobrymi obyczajami i celu pokrzywdzenia wspólników. Uprawnienie do występowania z powództwem o wyłączenie wspólnika przysługuje określonej grupie wspólników niezależnie od zapisu w umowie, z mocy przepisów Kodeksu spółek handlowych. Istnienie poważnej przyczyny wyłączenia podlega ocenie przez niezależny sąd. Oznaczało to, że umieszczenie tego zapisu nie było sprzeczne z dobrymi obyczajami, a na straży interesu wspólnika stoi sąd, który bada zasadność zgłoszonego żądania. Tym samym, również powództwo o uchylenie uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) w zakresie zmiany §§ 2, 5, 13, 19, 21, 23, 24 i 25 umowy spółki podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd I instancji rozstrzygnął w oparciu o treść art. 108 k.p.c., ustalając, że strony ponoszą je zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów, przy przyjęciu, że powód wygrał sprawę w 1/3, a pozwany w 2/3.

Apelacje od wyroku Sądu Okręgowego wniosły obie strony.

Pozwany zaskarżył wyrok w części, tj. co do pkt 1 oraz co do pkt 5 w zakresie w jakim strona pozwana została obciążona kosztami procesu. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1/ nieważność postępowania z uwagi na brak zdolności sądowej po stronie T. G.,

2/ naruszenie prawa materialnego, tj.:

a/ art. 246 § 3 k.s.h. przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że podjęcie zaskarżonej uchwały o zmianie §§ 8, 10 i 18 uszczuplało prawa udziałowe wspólników i wymagało jednomyślności wszystkich wspólników,

b/ art. 252 k.s.h. przez niewłaściwe zastosowanie i stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały pomimo, że nie jest ona sprzeczna z prawem,

c/ art. 250 k.s.h. poprzez niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że legitymację do zaskarżenia uchwały posiada nieżyjący T. G. oraz W. R., który zeznał, że nie posiada żadnych udziałów w spółce,

3/ naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a/ art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 516 i art. 13 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez odmowę przyznania mocy wiążącej prawomocnemu postanowieniu Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 19 lipca 2006 r., sygn. akt (...) (...)NS-REJ.KRS/(...),

b/ art. 365 § 1 k.p.c. i art. 366 k.p.c. poprzez ponowne dokonanie oceny, czy w stosunkach pomiędzy pozwanym a powodami podwyższenie kapitału zakładowego z wyłączeniem prawa pierwszeństwa dotychczasowych wspólników w objęciu nowych udziałów stanowi uszczuplenie ich praw udziałowych, podczas gdy kwestia ta została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2011 r., sygn. akt I ACa 860/09,

c/ art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego z pominięciem istotnej jego części, a w szczególności zeznań W. R., iż nie posiada on żadnych udziałów w pozwanej spółce.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, strona pozwana wniosła o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością;
- zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kosztów procesu w całości;
- ewentualnie, uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów procesu.

Powodowie W. R., J. S. i W. K. zaskarżyli wyrok w części oddalającej powództwo. Orzeczeniu zarzucili:

1/ nierozpoznanie istoty sprawy albowiem zaskarżony wyrok dotyczy uchwały Nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. podjętej przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, podczas gdy w pozwanej spółce podjęta była i zaskarżona została uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a w pozwanej spółce nie ma organu pod nazwą Walne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki ograniczoną odpowiedzialnością,

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 246 § 3 k.s.h. przez niewłaściwe zastosowanie i nieuzasadnione uznanie, że w przypadku gdy przy podjęciu uchwały której przedmiotem są postanowienia o odmiennych rygorach i wymogach co do głosowania, w szczególności dotyczące wymaganej kwalifikowanej większości i uzyskania zgody wspólnika, to podjęcie takiej uchwały może być uznane za zgodne z prawem w odniesieniu do tych postanowień, co do których wymóg określonej większości i zgody wspólnika nie miałby zastosowania, gdyby postanowienia te były objęte odrębną uchwałą,

3/ naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 247 § 2 k.s.h. poprzez jego nieuzasadnione pominięcie i uznanie, że uchwały, w której obok innych postanowień głosowanych łącznie zamieszczono postanowienia dotyczące powołania członków zarządu nie wymagają głosowania tajnego,

4/ naruszenie przepisów postępowania - art. 386 § 6 k.p.c. poprzez pominięcie przy wydawaniu zaskarżonego wyroku ocen i wytycznych zawartych w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa 524/14, dotyczących kwestii braku możliwości objęcia jedną uchwałą spraw, dla których ustawa lub umowa przewiduje różne kworum, a także różne większości, w tym także związane z koniecznością uzyskiwania indywidualnej zgody wspólników (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2000 r., II CKN 268/80), co potwierdza także wyżej wskazany wyrok Sadu Apelacyjnego,

5/ naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, pomimo braku ku temu stosownych przesłanek i z pominięciem dowodów przedstawionych przez powodów, a w związku z tym w sposób sprzeczny z materiałem dowodowym ujawnionym w procesie oraz zasadami logiki i doświadczenia życiowego, że uchwalenie w dniu 10 marca 2016 r. w pozwanej spółce podwyższenia kapitału zakładowego z naruszeniem praw wspólników do proporcjonalnego objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym oraz uzyskanie w ten sposób przez grupę wspólników większości umożliwiającej zmiany umowy spółki i rozwodnienie pozostałych wspólników jest obojętne prawnie i nie narusza zasad współżycia społecznego, a tym samym może stanowić podstawę dla dalszych działań eliminujących pozostałych wspólników z udziału w spółce lub marginalizujących ich udziały, również poprzez pozbawienie ich prawa do dywidendy w wymiarze jaki przysługiwałyby im przy zachowaniu zasady proporcjonalności i związanego z tym prawa do utrzymania dotychczasowej pozycji w spółce,

6/ naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu orzeczenia stanu faktycznego oraz wskazania przesłanek i faktów, na podstawie których Sąd I instancji uznał, iż S. B. i S. S. (1) mogą być uznani za członków zarządu, pomimo tego, że prawomocnym wyrokiem stwierdzono nieważność uchwał z dnia 19 sierpnia 2002 r. powołujących ich w skład zarządu, a po tej dacie nigdy nie zwołano zgromadzenia wspólników z porządkiem obrad obejmującym powołanie członków zarządu, jak również nigdy po 2002 r. nie podjęto uchwał stanowiących o powołaniu tych osób w skład zarządu,

7/ naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu orzeczenia wskazania przyczyn, dla których Sąd I instancji rozstrzygając o zmianach dotyczących rady nadzorczej uwzględnił stanowisko i wyjaśnienia pozwanego uzasadniającego zmiany umowy spółki rzekomą trudnością znalezienia chętnych do udziału w radzie nadzorczej, podczas gdy z dokumentów zgromadzonych w sprawie i z akt rejestrowych spółki wynika jednoznacznie, iż od 18 lat w składzie rady nadzorczej uczestniczą te same osoby (S., B., (...)), które działając w zмовie z członkami zarządu doprowadziły do bezprawnego przejęcia większości ponad 95% udziałów przez grupę osób obejmującą trzech członków rady nadzorczej i dwóch rzekomych członków zarządu, którzy do dnia 10 marca 2006 r. posiadali łącznie jedynie 50% udziałów,

8/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegających na bezpodstawnym przyjęciu, że powodowie nie uzasadnili żądania co do stwierdzenia nieważności i/lub uchylenia uchwały w zakresie zmian określonych w §§ 2, 5, 13, 21, 23, 25, podczas gdy przedmiotem zaskarżenia była cała uchwała i w pozwie wykazano zarówno istnienie istotnych naruszeń prawa, jak też przesłanek uzasadniających żądanie uchylenia uchwały w całości, a zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwem tylko spełnienie najsurowszych i najdalej idących wymogów głosowania może uzasadniać uznanie ważności uchwały obejmującej swoim przedmiotem postanowienia o różnych wymogach co do wymaganej większości i kworum,

9/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegających na bezpodstawnym przyjęciu, że powodowie nie wykazali, że przy podjęciu zaskarżonej uchwały nie zachowano wymogu większości 2/3 głosów, podczas gdy z treści protokołu notarialnego sporządzonego w dniu 14 lipca 2006 r. Rep A Nr 1885/2006 wynika jednoznacznie, iż przeciwko uchwale głosowali wspólnicy J. S., T. G., W. K., J. Ł., P. U. oraz W. R.. Jak wynika z treści uchwały Nr 2 objętej tym protokołem notarialnym, wspólnicy ci do dnia 10 marca 2006 r., tj.

do dnia podjęcia sprzecznej z prawem uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego, posiadali łącznie 77 udziałów spośród 230 udziałów, to jest ponad 1/3 wszystkich udziałów. Oznacza to, że wyłącznie na skutek celowego naruszenia przez pozwaną spółkę przepisów zakazujących podwyższania kapitału zakładowego w sposób przyjęty w uchwale z dnia 10 marca 2006 r. (bez zmiany umowy spółki i z naruszeniem prawa do proporcjonalnego nabycia udziałów przez dotychczasowych wspólników) mogło dojść do sytuacji, w której grupa pięciu wspólników (B., S., S., B. i (...)) dysponująca nielegalnie zawłaszczonymi udziałami J. S. i A. K. mogła doprowadzić do podwyższenia kapitału i objęcia nowych udziałów pozwalających im na uzyskanie większości 2/3 wymaganej dla dokonania zmian w umowie spółki,

10/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z dowodami zgromadzonymi w sprawie, a nadto z zasadami logiki i doświadczenia życiowego w szczególności poprzez uznanie, iż strona wykazująca istnienie przesłanek rażącego naruszenia prawa i istotnego uszczuplenia praw udziałowych, uzyskująca wyrok stwierdzający nieważność zaskarżonej uchwały, może być uznana za stronę przegrywającą w stosunku do strony przeciwnej tylko na podstawie rachunkowego obliczenia proporcji liczby paragrafów, co do których oddalono powództwo i liczby paragrafów, co do których uwzględniono powództwo,

11/ naruszenie art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c., w tym zasady słuszności, poprzez uznanie powodów za stronę przegrywającą sprawę w 2/3 części, podczas gdy zaskarżona uchwała nie mogła być uznana za ważnie podjętą z uwagi na objęcie jej przedmiotem spraw o różnych wymogach co do głosowania, w tym zgody wszystkich wspólników i zachowania tajności.

Wskazując na powyższe zarzuty powodowie wnieśli o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez stwierdzenie nieważności uchwały Nr 1/2006 podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 14 lipca 2006 r. w całości;
- ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia tego żądania, uchylenie uchwały Nr 1/2006 podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 14 lipca 2006 r. w całości lub ewentualnie w części, w jakiej nie orzeczono o nieważności uchwały;
- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie w całości powództwa D. G. i R. G.;
- obciążenie kosztami postępowania w całości pozwanego;
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztami opłat skarbowych;
- na wypadek zaistnienia przesłanek z art. 386 § 2 k.p.c. - uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sadowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja powodów zasługiwała na częściowe uwzględnienie, zaś apelacja pozwanego była w całości bezzasadna.

Na wstępie wskazać należało, że brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego zawartego w piśmie procesowym z dnia 3 października 2018 r., stanowiącym odpowiedzi na apelację powodów, o dokonanie kontroli w trybie art. 380 k.p.c. postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 czerwca 2018 r. o przywróceniu terminu powodom do wniesienia apelacji od wyroku z dnia 18 września 2017 r. oraz o odrzucenie powyższej apelacji jako wniesionej z uchybieniem terminu.

Odnosząc się do powyższego wniosku zauważyć należało, że Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 30 listopada 2017 r. oddalił wniosek powodów o przywrócenie terminu oraz odrzucił ich apelację od wyroku z dnia 18 września 2017 r. (k. 1470). Po rozpoznaniu zażalenia powodów na powyższe postanowienie, Sąd Apelacyjny w

Warszawie postanowieniem z dnia 25 maja 2018 r., sygn. akt VII AGz 583/18, uchylił zaskarżone orzeczenie w zakresie pkt 2, tj. co do odrzucenia apelacji. Na wniosek żalących Sąd II instancji, w trybie art. 380 k.p.c., rozpoznał też postanowienie z dnia 30 listopada 2017 r. w zakresie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu (k. 1526-1529). To w konsekwencji powyższego orzeczenia Sąd Okręgowy wydał w dniu 6 czerwca 2018 r. postanowienie, którym zmienił postanowienie z dnia 30 listopada 2017 r. w ten sposób, że przywrócił stronie powodowej termin do wniesienia apelacji na podstawie art. 168 § 1 k.p.c. (k. 1537). Sprawa braku podstaw do odrzucenia apelacji została już zatem prawomocnie rozstrzygnięta przez Sąd Apelacyjny, który uznał, że nie zachodziły podstawy do odrzucenia apelacji strony powodowej.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia poczynione w sprawie przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc podstawą faktyczną rozstrzygnięcia. Opierały się one na prawidłowo zgromadzonym i ocenionym materiale dowodowym. Na podzielenie zasługiwała również - niemal w całości - materialnoprawna ocena powództwa dokonana przez Sąd Okręgowy. Pomimo swojej obszerności i wielowątkowości, zarzuty postawione w obu apelacjach nie zasługiwały co do zasady na podzielenie i nie podważały zaskarżonego rozstrzygnięcia, poza jedną kwestią objętą apelacją powodów, oraz co do orzeczenia o kosztach procesu - o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Najdalej idącym zarzutem był postawiony w apelacji pozwanego zarzut nieważności postępowania z uwagi na brak zdolności sądowej po stronie T. G.. Zarzut ten nie był uzasadniony i w zasadzie na moment wydawania wyroku przez Sąd Apelacyjny należało go uznać za nieaktualny.

Rzeczywiście, w zaskarżonym wyroku z dnia 18 września 2017 r. Sąd Okręgowy w pkt 3 wskazał, że „oddala powództwo T. G. o stwierdzenie nieważności ewentualnie o uchylenie zaskarżonej uchwały w zakresie zmiany paragrafów 2,5,13,19,21,23,24,25 umowy spółki”. T. G. był pierwotnie powodem w niniejszej sprawie, jednak w jej toku (4 lipca 2008 r.) zmarł i Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 12 stycznia 2009 r. zawiesił w tej części postępowanie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. (k. 619). Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2016 r. postępowanie zostało podjęte z udziałem następców prawnych T. D. G. i R. G. (k. 1221). Ta zmiana po stronie powodowej znalazła też odzwierciedlenie w komparycji zaskarżonego orzeczenia - jako powodowie wymienieni zostali D. G. i R. G.. W piśmiennictwie wskazuje się, że spadkobiercy zmarłego współnika, jako sukcesorzy uniwersalni, wstępujący z mocy samego prawa w całości sytuacji prawnej spadkodawcy, wchodzi do postępowania, które toczyło się dotychczas z udziałem współnika - powoda, który w toku sprawy zmarł.

Postanowieniem z dnia 27 września 2017 r. Sąd Okręgowy sprostował wyrok z dnia 18 września 2017 r. w ten sposób, że w pkt 3 w miejsce słów (...), wpisał (...) (k. 1411). Zażalenie strony pozwanej na powyższe orzeczenie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 25 maja 2018 r., sygn. akt VII AGz 582/18 (k. 1523-1525). Oznaczało to, że na datę wydawania wyroku przez Sąd II instancji, pkt 3 zaskarżonego wyroku zawierał rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa D. G. i R. G., nie zaś powództwa T. G..

W świetle powyższego stwierdzić należało, że w sprawie nie było podstaw do uznania, że zachodziła nieważność postępowania, z uwagi na brak zdolności sądowej strony (art. 379 pkt 2 k.p.c.). Jak już powyżej była o tym mowa, Sąd Okręgowy, po uzyskaniu informacji o śmierci T. G., zawiesił postępowanie, a następnie podjął je z udziałem jego następców prawnych. Okoliczność, iż w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji odwoływał się do osoby T. G., m.in. w kontekście legitymacji do zaskarżenia uchwały nr 1/2006, nie oznaczała, że rozstrzygnął sprawę wobec osoby nie posiadającej zdolności sądowej. Sąd Okręgowy odnosił się do oceny legitymacji z perspektywy stanu rzeczy istniejącego na datę podjęcia spornej uchwały, a wówczas (...) spółki (...) był T. G.. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku odczytywane winno być zatem przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, a z tych wynikało w sposób jednoznaczny, że na datę wyrokowania powodami byli D. G. i R. G., nie zaś T. G..

Słusznie również Sąd I instancji odwołał się do wyrażanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiska, że utrata w toku procesu przez powoda statusu współnika nie prowadzi do utraty legitymacji do zaskarżenia uchwały zgromadzenia współników, jeżeli uchwała ta dotyczy jego praw majątkowych lub korporacyjnych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., IV CSK 41/05, OSP 2006/9/108, z dnia 15 października 2009 r., I CSK

94/09, LEX nr 533566 oraz z dnia 9 września 2010 r., I CSK 530/09, OSNC 2011/3/36). Pozostawienie byłemu wspólnikowi (akcjonariuszowi) legitymacji do zaskarżenia uchwały warunkowane jest istnieniem godnego ochrony interesu prawnego, który ten wspólnik (akcjonariusz) dalej posiada, pomimo utraty w toku procesu statusu wspólnika (akcjonariusza) pozwanej spółki. Jak wskazuje się w orzecznictwie i piśmiennictwie dotyczy to przede wszystkim tych uchwał, które prowadzą do utraty statusu wspólnika (akcjonariusza) w spółce, np. uchwała o przymusowym umorzeniu udziałów albo akcji, czy też wykupie akcji.

W przypadku T. G. doszło do umorzenia posiadanych przez niego udziałów na podstawie uchwały NZW spółki (...) z dnia 20 września 2006 r., bowiem uchwała ta nie została skutecznie zaskarżona. T. G. utracił zatem status (...) spółki (...). W tej sytuacji nie można było zgodzić się z Sądem I instancji co do tego, że dalej przysługiwał mu interes prawny w sprawie zaskarżenia uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. w zakresie zmian obejmujących §§ 8, 10, 12, 18, 19, 24 i 25 umowy spółki. W związku z utratą statusu wspólnika zmiany te w żaden sposób nie oddziaływały już na prawa korporacyjne, czy też majątkowe T. G.. W tej sytuacji doszło do utraty legitymacji przez ww., a tym samym legitymacji tej nie posiadali także jego następcy prawni D. G. oraz R. G., niezależnie od kwestii, które łączyły się z zakresem praw nabytych w wyniku spadkobrania.

W omawianym zakresie należało zatem zgodzić się z zarzutem apelacji pozwanego dotyczącym naruszenia art. 250 k.s.h. poprzez błędne przyjęcie, że T. G. zachował (w części) legitymację do zaskarżenia uchwały nr 1/2006, mimo utraty statusu (...) spółki (...), a w konsekwencji także błędne uznanie, że taką legitymację posiadali D. G. i R. G..

Powyższe nie wpływało jednak na samo rozstrzygnięcie. Oprócz T. G. sporną uchwałę zaskarżyli również posiadający legitymację W. R., J. S. i W. K.. Brak legitymacji D. G. oraz R. G. nie wpływał zatem na prawidłowość rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 zaskarżonego wyroku (o czym w dalszej części uzasadnienia). Na marginesie należało zwrócić uwagę na pewną niespójność w zakresie samego rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Mianowicie, oddalenie powództwa zawarte w pkt 3 wyroku faktycznie zawiera się już w pkt 2 oraz w pkt 4 i było tym samym zbędne. Przyczyny oddalenia powództwa nie powinny wpływać na samą sentencję orzeczenia, a znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku.

Nadto, należało też zauważyć, że powodowie D. G. i R. G. nie wnieśli apelacji od rozstrzygnięcia zawartego w pkt 3 wyroku Sądu Okręgowego z dnia 18 września 2017 r., zaś pozostali powodowie, tj. W. R., J. S. i W. K., nie byli legitymowani, aby zaskarżyć ww. rozstrzygnięcie. Nie było zatem żadnych podstaw do ingerencji w rozstrzygnięcie zawarte w pkt 3 orzeczenia.

Nie zasługiwały na podzielenie zastrzeżenia sformułowane przez powodów odnośnie składu zarządu spółki (...), a w zasadzie co do braku zarządu. Powodowie wskazywali na wadliwą reprezentację pozwanej spółki w niniejszym postępowaniu oraz wadliwe umocowanie pełnomocnika procesowego. Podnosili, że w związku z prawomocnym stwierdzeniem nieważności uchwał podjętych na (...) w dniu 19 sierpnia 2002 r., w tym uchwał nr 12 i nr 13 w przedmiocie powołania członków zarządu w osobach S. B. i S. S. (1), osoby te, nie będąc członkami zarządu, nie były uprawnione do reprezentowania pozwanej spółki, zwoływania zgromadzeń wspólników, ustalania porządku obrad, jak również ustanawiania pełnomocników. Zauważyć należało, że do prawomocnego stwierdzenia nieważności uchwał podjętych na (...) w dniu 19 sierpnia 2002 r. doszło dopiero 9 lutego 2010 r., kiedy to Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację spółki (...) od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 9 kwietnia 2008 r. Jednakże w dniu 22 października 2008 r. na (...) pozwanej spółki podjęto uchwały o powierzeniu funkcji Prezesa Zarządu S. B., zaś funkcji Wiceprezesa Zarządu S. S. (1), nadto zatwierdzono czynności podjęte wcześniej przez ww. osoby. Nadto, uchwałami nr 11 i nr 12 z dnia 30 czerwca 2009 r. powierzono dalsze pełnienie funkcji członków zarządu spółki (...). Osoby te dalej pozostają wpisane do rejestru KRS jako członkowie zarządu. W świetle powyższego nie ma wątpliwości ani co do tego, że pozwany posiada organ uprawniony do jego reprezentacji, ani co do tego, że strona pozwana jest reprezentowana w niniejszym postępowaniu sądowym przez właściwie umocowanych pełnomocników procesowych - radcę prawnego A. O. oraz radcę prawnego P. K.. Zauważyć należało, że analogiczne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 marca 2012 r. wydanego w sprawie I ACa 48/10 w sporze pomiędzy W. R. a spółką (...). Nie można też pominąć okoliczności, że strony toczyły szereg sporów sądowych, które rozstrzygane były przez sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy. W sprawach tych nie zostało zakwestionowane, aby pozwana spółka

nie posiadała organu zarządczego, jak również nie podważono właściwego umocowania pełnomocników procesowych reprezentujących pozwaną spółkę.

Nie zasługiwał również na podzielenie zarzut nr 1 sformułowany w apelacji powodów dotyczący nierozpoznania istoty sprawy z uwagi na to, że w sentencji zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, że uchwała nr 1/2006 została podjęta przez „Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością”, podczas gdy podjęta i zaskarżona została uchwała „Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością”. Nie kwestionując twierdzenia powodów, iż w pozwanej spółce nie istnieje organ o nazwie „Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością”, stwierdzić jednak należało, że powyższe nie świadczyło o nierozpoznaniu istoty sprawy, ale wyłącznie o omyłce, czy też niedokładności Sądu I instancji, który nie określił w sposób poprawny zgromadzenia wspólników, na którym zapadła zaskarżona uchwała. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. sprostował powyższą omyłkę zawartą w pkt 1 zaskarżonego wyroku i zastąpił słowa: „Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Wspólników”, słowami „Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników”.

Nie zasługiwały także na podzielenie zarzuty strony powodowej dotyczące naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Przepis ten stanowi, że uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W orzecznictwie wskazuje się, że zarzut naruszenia powyższego przepisu może stanowić skuteczną podstawę zaskarżenia orzeczenia sądu niższej instancji, jeżeli braki uzasadnienia są tak daleko idące, że uniemożliwiają przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia, tzn. przede wszystkim uniemożliwiają określenia na jakiej podstawie faktycznej oparł się sąd i w oparciu o jakie przepisy prawa materialnego rozstrzygnął o żądaniu powoda albo merytorycznych zarzutach pozwanego. W niniejszym przypadku uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w pełni odpowiada wymogom wynikającym z art. 328 § 2 k.p.c. i umożliwia zarówno samym stronom zapoznanie się z przyczynami zapadłego rozstrzygnięcia, jak i dokonanie kontroli instancyjnej przez sąd odwoławczy. Nie można było w szczególności podzielić zarzutów podniesionych w pkt 6 i pkt 7 apelacji powodów. Po pierwsze, Sąd Okręgowy wyjaśnił na podstawie jakich okoliczności uznał, że S. B. i S. S. (1) są członkami zarządu pozwanej spółki, pomimo prawomocnego stwierdzenia nieważności uchwał podjętych na (...) spółki (...) w dniu 19 sierpnia 2002 r. (vide k. 1438). Inną kwestią było, czy stanowisko Sądu I instancji było trafne, to jednak wykraczało poza ramy zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Po drugie, kwestia przywołanych przez Sąd Okręgowy motywów, na które powoływała się strona pozwana w celu uzasadnienia zmiany umowy spółki polegającej na wprowadzeniu postanowienia, iż członkowie rady nadzorczej powoływani są na czas nieokreślony, w żaden sposób nie mogła stanowić uzasadnienia dla zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Przede wszystkim, Sąd Okręgowy stwierdził nieważność uchwały nr 1/2006 w zakresie zmiany § 18 umowy spółki, który odnosił się właśnie do kwestii związanych z radą nadzorczą oraz indywidualną kontrolą spółki przez wspólników. W przypadku zarzutów dotyczących przepisów postępowania należy wykazać wpływ uchybienia na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy, a w niniejszym przypadku, niezależnie od innych kwestii, takiego wpływu nie było, bowiem w tym zakresie wyrok był zgodny z żądaniem strony powodowej. Zakwestionowane przez powodów stwierdzenie Sąd I instancji odwoływało się - pobocznie - do twierdzenia podniesionego przez stronę pozwaną, jeżeli zatem powodowie chcieli je zakwestionować, to powinni postawić zarzut albo błędnych ustaleń faktycznych albo wadliwej oceny materiału dowodowego, nie zaś zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c.

Nie zasługiwały na podzielenie postawione w apelacji powodów zarzuty dotyczące sprzeczności ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego (zarzuty z pkt 8, pkt 9 i pkt 10). Zarzut sprzeczności ustaleń ze zgromadzonym materiałem dowodowym powinien odnosić się do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w oparciu o którą sąd rozstrzyga o żądaniu powoda stosując odpowiednie przepisy prawa materialnego. Kwestia, czy powodowie w sposób właściwy uzasadnili roszczenie o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały nr 1/2006 podjętej na NZW w dniu 14 lipca 2006 r. (zarzut z pkt 8 apelacji), nie odnosi się do ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego, w szczególności sprzeczności między tymi ustaleniami a zgromadzonym materiałem

dowodowym, dotyka bowiem kwestii merytorycznych, tzn. czy przedstawione przez powodów zarzuty dotyczące zarówno sposobu zwołania i przebiegu zgromadzenia wspólników, sposobu podjęcia uchwały, jak i dotyczące jej treści, uzasadniały stwierdzenie nieważności uchwały, ewentualnie jej uchylenie. Zauważyć należało, że strona powodowa nie wskazała, jakie konkretnie ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy były sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Również zarzut z pkt 9 apelacji nie odnosił się w istocie do ustaleń faktycznych, ale do oceny powodów sytuacji, która powstała w spółce (...) na tle sporu sądowego, który dotyczył uchwał podjętych na NZW w dniu 10 marca 2006 r., a którego wynik był dla powodów niekorzystny, bowiem powództwo mające za przedmiot zaskarżenie uchwały nr 1 z dnia 10 marca 2016 r. w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...) z kwoty 115 000 zł do kwoty 320 000 zł zostało prawomocnie oddalone. Okoliczności te zostały prawidłowo ustalone przez Sąd Okręgowy i w tym zakresie zarzuty powodów ocenić należało za nietrafne. Ocena tego stanu rzeczy wyrażona przez powodów z pewnością wykraczała poza podstawę faktyczną rozstrzygnięcia i nie mogła stanowić uzasadnienia zarzutu sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Z kolei zarzut postawiony w pkt 10 apelacji powodów odnosił się w rzeczywistości do podjęcia przez Sąd I instancji wadliwego rozstrzygnięcia w zakresie kosztów procesu, nie uwzględniającego, iż co do zasady powództwo strony powodowej zostało uwzględnione. Zdaniem powodów zakres wygrania i przegrania sprawy nie powinien być zostać ustalony poprzez określenie ilości paragrafów umowy, co do których powództwo zostało uwzględnione, bądź oddalone. Zarzut ten dotyczył zatem kwestii związanych z rozstrzygnięciem o kosztach procesu, nie zaś prawidłowości podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Sprawa ta zostanie omówiona w dalszej części niniejszego uzasadnienia przy rozważaniach odnoszących się do kosztów procesu.

Powodowie postawili zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, pomimo braku ku temu stosownych przesłanek i z pominięciem dowodów przedstawionych przez powodów, a w związku z tym w sposób sprzeczny z materiałem dowodowym ujawnionym w procesie oraz zasadami logiki i doświadczenia życiowego, że uchwalenie w dniu 10 marca 2016 r. w pozwanej spółce podwyższenia kapitału zakładowego z naruszeniem praw wspólników do proporcjonalnego objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym oraz uzyskanie w ten sposób przez grupę wspólników większości umożliwiającej zmiany umowy spółki i rozwodnienie pozostałych wspólników jest obojętne prawnie i nie narusza zasad współżycia społecznego, a tym samym może stanowić podstawę dla dalszych działań eliminujących pozostałych wspólników z udziału w spółce lub marginalizujących ich udziały, również poprzez pozbawienie ich prawa do dywidendy w wymiarze jaki przysługiwałyby im przy zachowaniu zasady proporcjonalności i związanego z tym prawa do utrzymania dotychczasowej pozycji w spółce.

Zarzut ten nie był uzasadniony, a wskazało na to już samo jego sformułowanie. Art. 233 § 1 k.p.c. odnosi się do zasady swobodnej oceny dowodów i wskazuje, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. W orzecznictwie wskazuje się, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga od strony wskazania konkretnego środka dowodowego, który został wadliwie oceniony przez sąd, oraz wykazania, że ocena ta naruszała zasady logiki albo doświadczenia życiowego, ewentualnie przepisy procedury cywilnej regulujące postępowanie dowodowe. Tego rodzaju argumentów strona powodowa nie przytoczyła, wskazywała natomiast, że Sąd Okręgowy czyniąc ustalenia co do uchwalenia w dniu 10 marca 2016 r. w spółce (...) podwyższenia kapitału zakładowego nie uwzględnił, że skutki tej uchwały były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Podnosiła, że powództwo w przedmiocie zaskarżenia ww. uchwały oddalone zostało z przyczyn formalnych, „co nie stanowi przeszkody dla możliwości kwalifikowania tej uchwały jako nieważnej z mocy prawa”. Argumentacja ta nie odnosiła się jednak do oceny zgromadzonego materiału dowodowego, ale do oceny materialnoprawnych skutków uchwały nr 1 NZW spółki (...) z dnia 10 marca 2006 r. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie mógł zatem zostać uznany za uzasadniony.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. postawiony został również przez stronę pozwaną. Podniosła ona, że Sąd Okręgowy pominął w swoich ustaleniach okoliczności wynikające z dowodu z przesłuchania w charakterze strony powoda W. R., który zeznał, że nie posiada żadnych udziałów w pozwanej spółce.

W. R., podczas przesłuchania w charakterze strony na rozprawie w dniu 25 lipca 2017 r., rzeczywiście zeznał, że nie posiada udziałów w pozwanej spółce. Jednakże z dalszej części jego zeznań wynikało, że łączył to z faktem umorzenia przez spółkę posiadanych przez siebie 10 udziałów. Tymczasem, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego

wynikało, że uchwała NZW spółki (...) z dnia 20 września 2006 r. w sprawie przymusowego umorzenia 10 udziałów W. R. została zaskarżona, w wyniku czego, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 22 lipca 2009 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XVI GC 937/06, stwierdził jej nieważność. Apelacja spółki (...) od powyższego orzeczenia została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 20 marca 2012 r., wydanym w sprawie I ACa 48/10. W świetle powyższego stwierdzić należało, że nie doszło do prawnie skutecznego umorzenia udziałów W. R., a pozwany nie wykazał, aby podjęte zostały jakiegokolwiek inne uchwały, które skutkowałyby skutecznym umorzeniem 10 udziałów W. R.. Tym samym nie można było podzielić stanowiska strony pozwanej, iż ze zgromadzonego materiału dowodowego wynikało, że aktualnie W. R. nie posiada udziałów w spółce (...). Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie był zatem uzasadniony.

Sąd Okręgowy kierując się wskazaniem Sądu II instancji co do dalszego postępowania wyrażonymi w wyrokach z dnia 14 maja 2012 r. (I ACa 559/09) oraz z dnia 6 lutego 2015 r. (I ACa 524/14) dokonał szczegółowej analizy zaskarżonej uchwały nr 1/2006 podjętej na NZW spółki (...) w dniu 14 lipca 2006 r. zarówno pod kątem zwołania i przebiegu Zgromadzenia, sposobu głosowania uchwały, jak i jej treści. Sąd I instancji rozważył, czy stwierdzone przez niego uchybienia o charakterze formalnym były tego rodzaju, że mogły mieć wpływ na treść uchwały.

Sąd I instancji w pierwszym rzędzie rozważył zarzuty formalne powodów odnoszące się do zwołania NZW pozwanej spółki z dnia 14 lipca 2006 r. oraz procedowania na tym Zgromadzeniu. Sąd Okręgowy stwierdził, że żadne ze stwierdzonych uchybień nie miało wpływu na treść zaskarżonej uchwały, którą to ocenę Sąd Apelacyjny podziela. Powodowie zakwestionowali stanowisko Sądu I instancji w dwóch kwestiach. Po pierwsze, zakwestionowali, aby S. B. i S. S. (1) byli członkami zarządu spółki (...) i aby tym samym byli uprawnieni do zwoływania zgromadzeń wspólników. Kwestia ta została już wyjaśniona powyżej i w tym miejscu należy jedynie odwołać się do przedstawionego już stanowiska. Po drugie, strona powodowa podnosiła, że pomimo tego, że powództwo w sprawie zaskarżenia uchwały nr 1 NZW pozwanej spółki z dnia 10 marca 2016 r. o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 115 000 zł do kwoty 320 000 zł poprzez utworzenie nowych 410 udziałów o wartości 500 zł każdy zostało prawomocnie oddalone, to jednak uchwała ta powinna być kwalifikowana jako „nieważna z mocy prawa”. Miałoby to znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem przekładałoby się na ilość udziałów przysługujących poszczególnym wspólnikom oraz ilość posiadanych przez nich głosów.

Stanowisko powodów nie było jednak trafne. Już w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa 524/14, Sąd Apelacyjny wskazał, powołując się na uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2013 r., III CZP 13/13, (OSNC 2014/3/23), że wyrok sądu stwierdzający nieważność sprzecznej z ustawą uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub uchwały walnego zgromadzenia spółki akcyjnej ma charakter konstytutywny. Oznacza to, że uchwały wspólników (akcjonariuszy) spółki kapitałowej sprzeczne z ustawą powinny być respektowane aż do ewentualnego stwierdzenia ich nieważności prawomocnym wyrokiem, a do tej chwili nie ma podstaw do negowania wynikających z uchwały skutków prawnych, które są wiążące i tym samym muszą być respektowane. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie powyższą oceną prawną jest związany (art. 386 § 6 k.p.c.). Oznacza to, że w sytuacji, gdy brak jest wyroku stwierdzającego nieważność uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z dnia 10 marca 2006 r. w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 205 000 zł, to wynikające z niej skutki prawne - m.in. wykonywanie prawa głosu z 410 udziałów - winny być respektowane. Twierdzenia powodów o nieważności uchwały z dnia 10 marca 2006 r. z mocy prawa nie zasługiwały zatem na podzielenie. Twierdzeń powodów o nieważności uchwały z dnia 10 marca 2006 r. z mocy prawa nie można też było rozpatrywać w kontekście zarzutu nieważności uchwały, o którym mowa w art. 252 § 4 k.s.h. Zarzuty należą do twierdzeń pozwanego, którymi broni się przeciwko wytoczonemu powództwu, z istoty rzeczy nie przysługują zatem stronie powodowej. Zarzut nieważności uchwały może być podniesiony przez pozwanego względem którego wystąpiono z roszczeniami wynikającymi ze stosunku prawnego, który powstał na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników. Broniąc się przed takimi roszczeniami pozwany może przed sądem podnieść zarzut nieważności uchwały z uwagi na jej sprzeczność z ustawą. Należy też mieć na względzie, że zarzut nieważności uchwały nie prowadzi do stwierdzenia, że uchwała jest nieważna, to bowiem można osiągnąć wyłącznie w drodze powództwa o stwierdzenie

nieważności uchwały, ale podnoszony jest na potrzeby oceny przez sąd, czy stosunek prawny lub prawo wynikający z uchwały, może być źródłem roszczenia skierowanego wobec określonej osoby.

Niezależnie od powyższego należało też zauważyć, że powodowie w zarzucie z pkt 5 powoływali się na to, że uchwała nr 1 z dnia 10 marca 2016 r. naruszała zasady współzycia społecznego. Sprzeczność z dobrymi obyczajami stanowi przesłankę powództwa o uchylenie uchwały zgromadzenia wspólników (art. 249 § 1 k.s.h.). Tymczasem powództwo o uchylenie ww. uchwały nr 1 zostało prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2011 r., sygn. akt I ACa 860/09.

Wymagało też podkreślenia, że wielkość kapitału zakładowego spółki (...) wynikająca z uchwały nr 1 NZW z dnia 10 marca 2006 r. znajdowała potwierdzenie we wpisach do rejestru przedsiębiorców KRS. Mianowicie, zgodnie z wpisem z dnia 24 maja 2006 r. kapitał zakładowy pozwanej spółki wynosił 320 000 zł.

Powyższe rozważania prowadziły do wniosku, że na dzień podejmowania zaskarżonej w niniejszym postępowaniu uchwały, tj. 14 lipca 2006 r., kapitał zakładowy spółki (...) wynosił 320 000 zł i dzielił się na 640 udziałów o wartości 500 zł za jeden udział. Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy przyjął dla swoich rozważań, że całkowita ilość udziałów w pozwanej spółce wynosiła 640, co przekładało się na taką samą ilość głosów. Trafne było też ustalenie, że na NZW w dniu 14 lipca 2006 r. obecni byli wspólnicy bądź ich pełnomocnicy reprezentujący 607 udziałów, zatem dysponujący 607 głosami.

Sąd I instancji uznał powództwo za uzasadnione w części i stwierdził nieważność uchwały nr 1/2006 w zakresie zmian umowy spółki co do §§ 8, 10, 12 oraz 18. Pozwany zakwestionował rozstrzygnięcie w tym zakresie, podnosząc że Sąd Okręgowy błędnie uznał, iż w zakresie spraw objętych §§ 8, 10 oraz 18 umowy spółki wymagana była zgoda wszystkich wspólników, stosownie do regulacji zawartej w art. 246 § 3 k.s.h.

Powyższy zarzut nie był uzasadniony. Zgodnie z treścią art. 246 § 3 k.s.h., uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy.

Dokonana zaskarżoną uchwałą zmiana § 8 umowy spółki polegała na dodaniu zapisu, iż w przypadku podwyższenia kapitału zakładowego, niezależnie od formy podwyższenia, dotychczasowi wspólnicy nie mają pierwszeństwa do objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym. Do chwili wprowadzenia tej zmiany umowa spółki (...) nie przewidywała wyłączenia pierwszeństwa dotychczasowych wspólników w objęciu nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym, zatem umowa „nie stanowiła inaczej” niż przewiduje regulacja art. 258 § 1 k.s.h.. Przepis ten przyznaje pierwszeństwo do objęcia nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym na rzecz dotychczasowych wspólników. Zmiana § 8 umowy spółki dokonana zaskarżoną uchwałą prowadziła do wyłączenia prawa pierwszeństwa dotychczasowych wspólników, uszczuplała tym samym w sposób jednoznaczny prawa udziałowe wspólników. Nie ulega bowiem wątpliwości, że prawo pierwszeństwa wskazane w art. 258 § 1 k.s.h. należy do przysługujących wspólnikom uprawnień wynikających z udziału jako prawa podmiotowego. Prawo to umożliwia utrzymanie w spółce status quo, chroni wspólników przez „rozwodnieniem” przysługujących im praw udziałowych oraz marginalizacją w spółce. W rezultacie uznać należało, że uchwała zmieniająca umowę spółki, która wyłącza lub ogranicza prawo pierwszeństwa podlega rygorom z art. 246 § 3 k.s.h., winna zatem zapaść za zgodą wszystkich wspólników, np. w drodze jednomyślnego głosowania. Stanowisko takie dominuje w orzecznictwie i piśmiennictwie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 r., III CZP 84/10, OSNC 2011/7-8/77, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2016 r., IV CSK 835/15, LEX nr 2165589 oraz K. Kopaczyńska-Pieczniak [w:] Kodeks spółek handlowych, Tom II, Komentarz do art. 151-300 pod redakcją naukową Andrzeja Kidyby, Warszawa 2018, teza 15 do art. 246).

Nie podważał powyżej przedstawionego stanowiska argument strony pozwanej odwołujący się do okoliczności, iż w spółce już wcześniej doszło do podwyższenia kapitału zakładowego z wyłączeniem prawa pierwszeństwa dotychczasowych wspólników i nie zostało to zakwestionowane przez sądy. Uzasadnienie tego argumentu wskazywało, iż pozwany odwoływał się do powyżej już przywoływanej uchwały NZW z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie

podwyższenia kapitału zakładowego spółki (...). Argumentacja strony pozwanej nie była jednak trafna. Obie uchwały odnoszą się do różnych kwestii. Zaskarżona w niniejszym postępowaniu uchwała dotyczy zmiany umowy spółki w § 8 poprzez generalne wyłączenie prawa pierwszeństwa dotychczasowych wspólników, natomiast uchwała nr 1 z dnia 10 marca 2006 r. odnosiła się do podwyższenia kapitału zakładowego. Sam pozwany wskazywał, że do wyłączenia prawa pierwszeństwa może dojść na podstawie uchwały o podwyższeniu kapitału, co z kolei może podlegać kontroli sądu w ramach przewidzianych w Kodeksie spółek handlowych powództw. Inną jednak rzeczą jest wprowadzenie do umowy spółki generalnego wyłączenia prawa pierwszeństwa dotychczasowych wspólników w drodze zmiany umowy spółki. Już z tego względu rozstrzygnięcie sądowe, które zapadło w związku z zaskarżeniem uchwały nr 1 z dnia 10 marca 2006 r. nie mogło mieć żadnego wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, w szczególności zaś mieć znaczenia prejudycjalnego. Rozważania strony pozwanej co do związania (art. 365 § 1 k.p.c.) i powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.) wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2011 r., sygn. akt I ACa 860/09, co do zasady nie zasługiwały zatem na podzielenie. Nadto, zupełnie dowolne były twierdzenia co do zakresu mocy wiążącej ww. wyroku, którym doszło do oddalenia powództwa o uchylenie uchwały nr 1 z dnia 10 marca 2006 r., jak również co do przyczyn, które legły u podstaw takiego rozstrzygnięcia ww. sprawy.

W świetle powyższego nie można było zgodzić się z zarzutem apelacji pozwanego wskazującym na naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. i art. 366 k.p.c. w związku z pominięciem prawomocnego rozstrzygnięcia objętego ww. wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2011 r.

Zmiana § 10 umowy spółki polegała na wprowadzeniu zapisu, iż zbycie udziałów wymaga zgody spółki. Zgodnie z treścią art. 182 § 1 k.s.h., zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz zastawienie udziału umowa spółki może uzależnić od zgody spółki albo w inny sposób ograniczyć. Nie ulega zatem wątpliwości, że możliwe są w spółce z o.o. takie rozwiązania ustrojowe, które odnoszą się do ograniczenia zbywalności udziałów. Rozwiązania takie powinny jednak zostać zamieszczone w umowie spółki, ewentualnie mogą zostać do niej wprowadzone w drodze zmiany umowy spółki. Ponieważ jednak prowadzą do uszczuplenia praw udziałowych wspólników poprzez wprowadzenie ograniczenia w zakresie zbywalności udziałów (zgoda podmiotu trzeciego), stosowna zmiana umowy spółki wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy (por. M. Michalski [w:] Kodeks spółek handlowych, Tom II, Komentarz do art. 151-300 pod redakcją naukową Andrzeja Kidyby, Warszawa 2018, teza 7 do art. 182). W niniejszym przypadku oznaczało to, że uchwała powinna zapaść za zgodą wszystkich głosujących wspólników.

Zmiana § 18 umowy spółki polegała na wyłączeniu prawa wspólników indywidualnej kontroli spółki oraz uchyleniu kadencyjności rady nadzorczej. Niewątpliwie, stosownie do treści art. 213 § 3 k.s.h., w przypadku ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej umowa spółki może wyłączyć albo ograniczyć indywidualną kontrolę wspólników. Prawo indywidualnej kontroli należy do praw udziałowych wspólników (art. 212 § 1 k.s.h.), a jego wyłączenie może nastąpić wyłącznie w umowie spółki, jeżeli w spółce jest ustanowiona rada nadzorcza lub komisja rewizyjna. W konsekwencji, jeżeli zmienia się umowę spółki poprzez wyłączenie prawa indywidualnej kontroli wspólników, to dochodzi do uszczuplenia praw udziałowych wspólników. Oznacza to, że taka zamiana podlega pod regulację art. 246 § 3 k.s.h. i wymagana jest zgoda wszystkich wspólników, których dotyczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 r., IV CSK 694/12, LEX nr 1365731).

Podsumowując, podniesiony w apelacji pozwanego zarzut naruszenia art. 246 § 3 k.s.h. poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że podjęcie zaskarżonej uchwały o zmianie §§ 8, 10 i 18 uszczuplało prawa udziałowe wspólników i wymagało jednomyślności wszystkich wspólników, ocenić należało jako bezzasadny. W konsekwencji nietrafny był również zarzut dotyczący naruszenia art. 252 k.s.h., bowiem wbrew stanowisku strony pozwanej zaskarżona uchwała w zakresie, w jakim odnosiła się do zmiany postanowień umowy spółki zawartych w §§ 8, 10 oraz 18, została podjęta z naruszeniem prawa, tj. z naruszeniem art. 246 § 3 k.s.h.

Nie można było również podzielić zarzutu strony pozwanej dotyczącego naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 516 i art. 13 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez odmowę przyznania mocy wiążącej prawomocnemu postanowieniu Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 19 lipca 2006 r., sygn. akt (...) (...)..NS-REJ.KRS/(...).

Na mocy powyższego postanowienia Sąd Rejestrowy wpisał do rejestru zmiany umowy spółki dokonane zaskarżoną uchwałą nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. Zdaniem apelującego, skoro stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy o KRS, Sąd Rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa, to postanowienie Sądu Rejestrowego o dokonaniu wpisu do rejestru zmian umowy spółki wiąże inne sądy na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. także w zakresie oceny zgodności zmiany umowy spółki z przepisami prawa.

Z argumentacją tą nie można się było zgodzić, konsekwencją jej przyjęcia byłoby uznanie, że o nieważności uchwały w rozumieniu art. 252 k.s.h. przesądza wpis do rejestru sądowego, albo odmowa takiego wpisu. Do przyjęcia takich wniosków nie ma jednak podstaw, bowiem sąd rejestrowy nie orzeka o sprzeczności uchwały z ustawą. Jest to wyłączna kompetencja sądu procesowego, który rozstrzyga o powództwie o stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia wspólników. Wpisanie uchwały do rejestru nie ogranicza zatem w żadnej mierze możliwości stwierdzenia jej nieważności z uwagi na sprzeczność z ustawą, jak i uchylenia uchwały w przypadku zaistnienia podstaw z art. 249 k.s.h. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2017 r., III CZP 54/17, OSNC 2018/7-8/77).

Sąd I instancji stwierdził nieważność uchwały nr 1/2006 również w zakresie zmiany umowy spółki co do § 12 odnoszącego się do umorzenia udziałów. Sąd ten uznał, że zmiana ta, polegająca na wprowadzeniu możliwości przymusowego umorzenia udziałów i określeniu przesłanek przymusowego umorzenia udziałów, nie podlegała pod rygory wynikające z art. 246 § 3 k.s.h., jednakże z uwagi na niezgodność z art. 199 § 4 k.s.h. także w tym zakresie powództwo oparte na art. 252 § 1 k.s.h. było uzasadnione. Strona pozwana co do tej części rozstrzygnięcia nie zgłosiła w apelacji żadnych zarzutów, pomimo zaskarżenia wyroku także w tej części.

Pomijając w tym miejscu kontrowersyjną kwestię, czy zmiana umowy spółki polegająca na wprowadzeniu do niej możliwości przymusowego oraz automatycznego umorzenia udziałów wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy (jej przesądzenie nie było konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy), przede wszystkim stwierdzić należało, że powyższa zmiana umowy spółki (...) naruszała art. 199 § 1 i § 4 k.s.h. Wstępnie zauważyć należało, że nie można utożsamiać umorzenia przymusowego z umorzeniem automatycznym. O umorzeniu przymusowym mowa jest w art. 199 § 1 k.s.h., zgodnie z którym udział może być umorzony bez zgody wspólnika. Kodeks spółek handlowych wymaga w takim przypadku, aby umowa spółki określała przesłanki i tryb umorzenia. Umorzenie udziału wymaga nadto uchwały zgromadzenia wspólników (art. 199 § 2 k.s.h.). Z kolei umorzenie automatyczne jest szczególnym rodzajem umorzenia udziałów, do którego dochodzi w razie zaistnienia zdarzenia określonego w umowie spółki (art. 199 § 5 k.s.h.). W takim przypadku uchwałę podejmuje zarząd spółki, a dotyczy ona obniżenia kapitału zakładowego, chyba że umorzenie udziału następuje z czystego zysku. Pomiędzy obiema postaciami umorzenia udziału zachodzi jedynie podobieństwo w zakresie regulacyjnym, bowiem stosownie do art. 199 § 4 zdanie 2 k.s.h., do umorzenia automatycznego stosuje się przepisy o umorzeniu przymusowym.

W pierwszym rzędzie zauważyć należało, że dokonana zaskarżoną uchwałą zmiana umowy spółki w zakresie § 12 nie określała przesłanek, tj. przyczyn przymusowego umorzenia. Zmienione postanowienia umowy spółki odnosiły się tylko do trybu (sposobu) podjęcia uchwały w sprawie przymusowego umorzenia udziałów, nie określały zaś żadnych konkretnych przyczyn przymusowego umorzenia udziałów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 maja 2018 r., V AGa 135/18, LEX nr 2615576). Przesądzało to o sprzeczności postanowienia umowy z art. 199 § 1 zdanie 3 k.s.h. Po drugie, zgodzić należało się z Sądem I instancji, że wskazane w umowie przyczyny automatycznego umorzenia udziałów nie zostały na tyle skonkretyzowane, aby wyeliminować uznaniowość przy ustaleniu, czy się ziściły. W orzecznictwie jednoznacznie wskazuje się na to, że zdarzenia stanowiące podstawę automatycznego umorzenia udziałów wspólnika muszą być w umowie spółki ściśle oznaczone. Zdarzenia takie powinny mieć charakter jednostkowy, obiektywnie sprawdzalny, pozwalający na proste ustalenie czasu jego wystąpienia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 1 lutego 2018 r., I AGa 23/18, LEX nr 2453703; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2010 r., I ACa 937/08, LEX nr 1168761). Niewątpliwie nie odpowiadało tym kryteriom np. zdarzenie określone w zmienionym § 12 umowy spółki jako uporczywe naruszenie przez wspólnika dobrego imienia spółki oraz członków jej organów w związku z pełnioną funkcją. Wskazane okoliczności przesądzały o sprzeczności

zmienionego § 12 umowy spółki z ustawą, co uzasadniało stwierdzenie nieważności w tej części uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r.

Powodowie, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego, wnieśli o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1/2006 również w pozostałej części, w której powództwo nie zostało uwzględnione, ewentualnie o uchylenie tej uchwały. Strona powodowa również zarzuciła naruszenie art. 246 § 3 k.s.h. poprzez niewłaściwe zastosowanie i nieuzasadnione uznanie, że w przypadku gdy przy podjęciu uchwały której przedmiotem są postanowienia o odmiennych rygorach i wymogach co do głosowania, w szczególności dotyczące wymaganej kwalifikowanej większości i uzyskania zgody współnika, to podjęcie takiej uchwały może być uznane za zgodne z prawem w odniesieniu do tych postanowień co do których wymóg określonej większości i zgody współnika nie miałby zastosowania, gdyby postanowienia te były objęte odrębną uchwałą (zarzut z pkt 2 apelacji). Zarzut ten łączy się z zarzutem naruszenia art. 386 § 6 k.p.c. poprzez pominięcie przy wydawaniu zaskarżonego wyroku ocen i wytycznych zawartych w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa 524/14, dotyczących kwestii braku możliwości objęcia jedną uchwałą spraw dla których ustawa lub umowa przewiduje różne kworum, a także różne większości, w tym także związane z koniecznością uzyskiwania indywidualnej zgody współników (zarzut z pkt 4 apelacji). Zarzuty pozostają ze sobą w związku, dlatego też zostaną rozpoznane łącznie.

Rzeczywiście, w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 lutego 2015 r. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że jeżeli jedną uchwałą ma być objętych kilka spraw, to nie mogą to być sprawy, dla których ustawa lub umowa przewiduje różne kworum, a także różne większości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2000 r., II CKN 268/00, OSNC 2000/10/187). W uzasadnieniu przywołanego orzeczenia Sąd Najwyższy w pierwszym rzędzie zwrócił uwagę na to, że obowiązujące przepisy nie stają na przeszkodzie temu, aby w drodze jednego głosowania jako aktu organu korporacyjnego zespolic dwie odrębne czynności prawne. W rozpatrywanym przez Sąd Najwyższy przypadku chodziło o uchwałę w sprawie skwitowania zarządu oraz uchwałę w przedmiocie odwołania i powołania członków zarządu. Z uwagi na swój przedmiot uchwała może podlegać ocenie z punktu widzenia zróżnicowanych reżimów prawnych. To musi zostać wzięte pod uwagę przy ocenie powództwa mającego za przedmiot zaskarżenie uchwały. Sąd Okręgowy oceniając zaskarżoną uchwałę uwzględnił te okoliczności, wskazując, że co do zasady, jako uchwała w przedmiocie zmiany umowy spółki zapadła ona większością dwóch trzecich głosów (art. 246 § 1 k.s.h.). Ponieważ jednak co do wskazanych przez Sąd I instancji kwestii konieczne było spełnienie dodatkowego wymagania określonego w art. 246 § 3 k.s.h., tj. wymóg zgody współników, których prawa udziałowe zostały uszczuplone w wyniku zmian umowy spółki, Sąd ten słusznie uznał, że w tym zakresie konieczne było również dochowanie wymagań wynikających z art. 246 § 3 k.s.h. W żadnym jednak razie ani z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 lutego 2015 r., ani z przepisów Kodeksu spółek handlowych nie można było wyprowadzić wniosku, że co do całej uchwały nr 1/2006 wymagane było, aby głosy za uchwałą oddali wszyscy współnicy.

Nadto, zauważyć należało, że z formalnego punktu widzenia, akt głosowania nad uchwałą nie może być utożsamiany z aktem wyrażenia zgody, o której jest mowa w art. 246 § 3 k.s.h.

W świetle powyższego za bezzasadne uznać należało zarzuty apelacji powodów dotyczące naruszenia art. 246 § 3 k.s.h. oraz art. 386 § 6 k.p.c., tj. zarzuty z pkt 2 i pkt 4 apelacji.

Apelacja powodów zasługiwała natomiast na uwzględnienie w części, w jakiej domagała się stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały nr 1/2006 także w zakresie zmiany § 25 umowy spółki (...). Zmiana ta dotyczyła powołania zarządu poprzez wskazanie, że członkami zarządu są S. B. jako Prezes oraz S. S. (1) jako Wiceprezes. Powodowie postawili uchwale w tym zakresie zarzut braku tajności głosowania, mimo że zmiana dotyczyła spraw osobowych. Sąd I instancji odwołał się w tym zakresie do uchwał (...) spółki (...) z dnia 22 października 2008 r. oraz uchwał nr 11 i nr 12 podjętych w dniu 30 czerwca 2009 r. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że § 25 nie stanowił zmiany w składzie zarządu pozwanej spółki, a tym samym nie musiała być podejmowana w głosowaniu tajnym.

Z powyższym stanowiskiem nie można było się zgodzić. Przede wszystkim za wadliwe uznać należało dokonanie oceny w zakresie zmiany § 25 umowy spółki poprzez odwołanie się do zdarzeń, które zaistniały w przyszłości - tj. uchwał

podjętych 22 października 2008 r. oraz 30 czerwca 2009 r. Nie mogły one mieć żadnego znaczenia dla oceny uchwały, która została podjęta 14 lipca 2006 r.

Zmiana § 25 umowy spółki w rzeczywistości stanowiła wybór członków zarządu spółki (...). Co prawda S. B. i S. S. (1) zostali powołani do zarządu pozwanej spółki uchwałami nr 12 i nr 13 (...) z dnia 19 sierpnia 2002 r., jednakże, jak już była o tym mowa powyżej, co do tych uchwał, jak i innych uchwał podjętych na tym Zgromadzeniu, stwierdzona została prawomocnie ich nieważność (wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 9 lutego 2010 r., sygn. akt I ACa 937/08). Uchwały te nie mogły zatem stanowić o skutecznym powołaniu ww. osób do zarządu spółki (...).

Przy wyborach, stosownie do treści art. 247 § 2 k.s.h., zarządza się głosowanie tajne, a naruszenie tego wynikającego z ustawy wymagania skutkuje nieważnością uchwały, bowiem naruszenie wymagania tajności głosowania należy do tego rodzaju uchybień, które zawsze mają wpływ na treść uchwały.

Zarzut apelacji powodów dotyczący naruszenia art. 247 § 2 k.s.h. uznać zatem należało za uzasadniony, co prowadziło do stwierdzenia nieważności uchwały nr 1/2006 także w zakresie zmiany § 25 umowy spółki (...), na podstawie art. 252 § 1 k.s.h.

Apelacja powodów nie wskazywała na jakiegokolwiek inne zarzuty, które uzasadniałyby stwierdzenie nieważności uchwały nr 1/2006 w dalej idącym zakresie niż co do zmian objętych §§ 8, 10, 12, 18 oraz 25. Strona powodowa nie przedstawiła też jakiegokolwiek argumentów, które wskazywałyby na zasadność powództwa ewentualnego o uchylenie uchwały nr 1/2006 w części, w której nie została stwierdzona jej nieważność. W tej części Sąd Apelacyjny w pełni podziela argumentację przedstawioną przez Sąd I instancji i przyjmuje ją za własną. Powodowie przede wszystkim nie wykazali, aby przedmiotowa uchwała była sprzeczna z umową spółki lub dobrymi obyczajami.

Za uzasadnione uznać natomiast należało zastrzeżenia powodów co do rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego odnoszącego się do kosztów procesu. Sąd I instancji ustalił, że strony ponoszą koszty postępowania zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów, przyjmując, że powodów obciążają koszty w 2/3, zaś pozwanego w 1/3. Szczegółowe rozliczenie kosztów pozostawiono referendarzowi sądowemu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego rozstrzygając o kosztach procesu Sąd I instancji pominął okoliczność, że co do zasady powództwo okazało się uzasadnione, bowiem stwierdzona została nieważność uchwały nr 1/2006 w zakresie części zmian, które wprowadziła do umowy spółki. Trudno było zatem zgodzić się z rozstrzygnięciem opartym na ilości punktów umowy spółki co do których stwierdzona została nieważność uchwały, bądź co do których powództwo zostało oddalone. Zakres wygrania i przegrania sprawy przez każdą ze stron ocenić należało za zbliżony do siebie, co przemawiało za wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu opartego na wzajemnym zniesieniu tych kosztów (art. 100 zdanie 1 k.p.c.). Mając to na względzie, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie piątym w ten sposób, że zniósł pomiędzy stronami koszty procesu.

W sprawie nie zachodziły jakiegokolwiek uzasadnione podstawy do uwzględnienia wniosku pozwanej spółki zawartego w piśmie procesowym z dnia 13 listopada 2019 r. o skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego pytania prawnego w sprawie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej art. 252 k.s.h. w zakresie, w jakim nie przewiduje żadnego ograniczenia czasowego stwierdzenia nieważności uchwały wspólników (k. 1674). Długość postępowania sądowego zależy od wielu czynników i żaden sposób nie może wpływać na ograniczenie uprawnienia wspólników od zaskarżenia uchwały. Sam przepis zawiera przy tym ograniczenie czasowe w zakresie wniesienia powództwa, stanowiąc w art. 252 § 3 k.s.h., że prawo do wytoczenia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały.

Za nieuzasadnione należało uznać wątpliwości pozwanego co do możliwości rozpoznania sprawy na rozprawie w dniu 18 maja 2020 r. Zauważyć należało, że z dniem 16 maja 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzeczaniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 875), która w art. 46 pkt 20 uchyliła art. 15z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych

oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.). Innymi słowy, z dniem 16 maja 2020 r. zniesione zostały ograniczenia co do przeprowadzania rozpraw i posiedzeń jawnych w postępowaniu cywilnym.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie drugim częściowo w ten sposób, że stwierdził nieważność uchwały nr 1/2006 z dnia 14 lipca 2006 r. także w zakresie zmiany § 25 umowy spółki oraz w punkcie piątym w ten sposób, że zniósł pomiędzy stronami koszty procesu. Nadto, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację powodów w pozostałym zakresie oraz apelację pozwanego w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 zdanie 1 k.p.c., uznając, że z uwagi na zbliżony zakres wygrania i przegrania sprawy przez każdą ze stron, uzasadnione jest rozstrzygnięcie o wzajemnym zniesieniu pomiędzy stronami kosztów postępowania apelacyjnego.